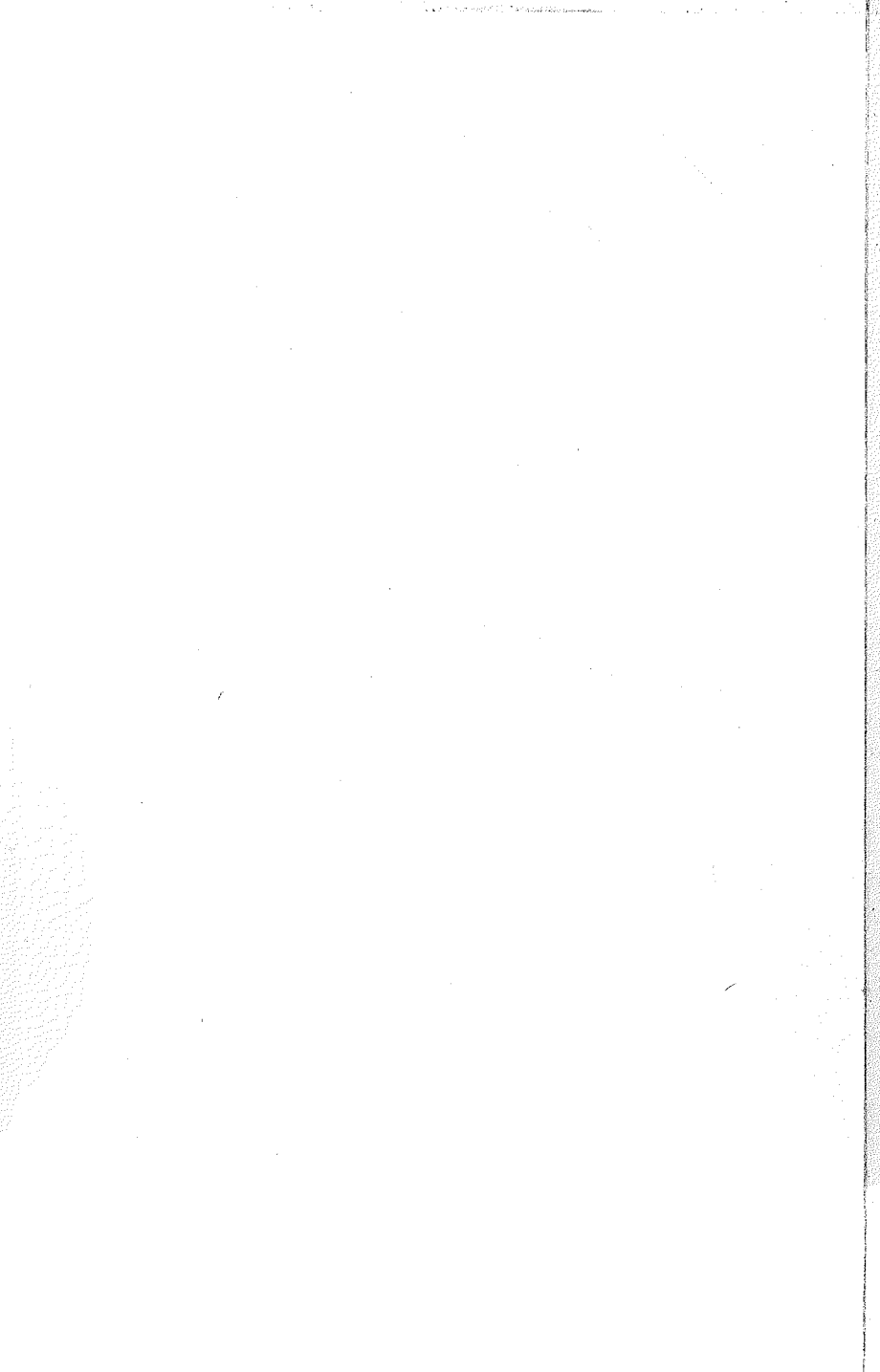

TÜRKİYE BASIN-YAYIN TARİHİ KAYNAKÇASI

M. Bülent Varlık

TÜRKİYE BASIN - YAYIN TARİHİ KAYNAKÇASI

M. Bülent VARLIK

Ankara 1981

Kapak : Turgay GÜRSES

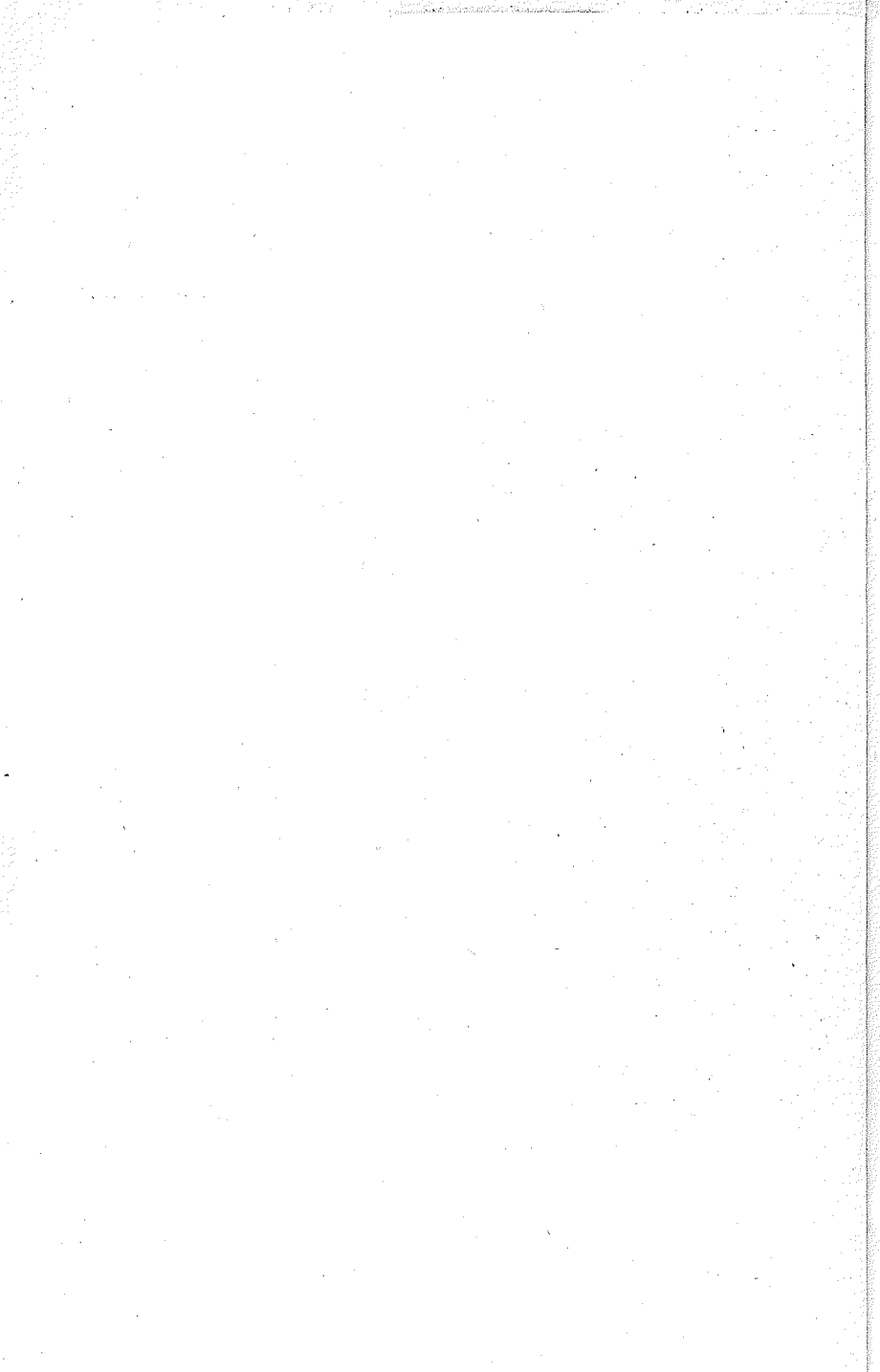
A.İ.T.İ.A.

Gazetecilik ve Halkla İlişkiler

Yüksek Okulu Basımevi

TEL : 13 76 27

Derya için

İ Ç İ N D E K İ L E R

Önsöz	VII
Sunuş	XI
Kısaltmalar	XV
Kitaplar	1
Makaleler	31
Kitap Dizini	61
Makale Dizini	73
Yazar Dizini	83

Ö N S Ö Z

Osmanlı İmparatorluğu'nda gazeteciliğin gelişimi 19. yüzyılın, Tanzimat döneminin ürünüdür. Gazetelerin dünyada 17. yüzyıldan beri hem bir bilgi kaynağı hem de belirli bir dönemin farklı görüş ve düşüncelerini yansıtmaya aracı olduğu hatırlanırsa, Osmanlı toplumu için bu işlevleri yerine getirmelerinin oldukça geç başladığı anlaşılr. Onun için 19. yüzyıla kadar Osmanlı toplumunu anlamak için en önemli kaynaklar tarihçilerin yazdıklarıdır. Ama 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı toplumundaki gelişmeleri anlamak için gazeteler vazgeçilmez kaynak niteliği kazanmıştır. İster ülke içinde, ister ülke dışında yayınlanmış olsun, gazeteler artık Osmanlı İmparatorluğu'nun gücünü yitirdiği dönemin olaylarına tanıklırlar. Gelişmeleri anlamak için tanıkların dinlenmesi zorunludur.

Gazetelerin bilgi kaynağı ve farklı görüşlerin yansıtıcısı olarak değerlendirilmesinin sağlıklı sonuç vermesi için yayınlanma koşullarının da dikkate alınması gerekir. Bu bakımdan Osmanlı İmparatorluğu'nda yayınlandıkları dönemin olaylarını açıklayan gazetelerin bu görevleri kolaylıkla yapabildiklerini söylemek olanaksızdır. II. Abdülhamit döneminin baskılı, sansürlü ortamı, II. Meşrutiyet'in sıkı-

yönetimli ve güçlüklerle dolu yılları, Birinci Dünya Savaşı'nın sonucu İmparatorluğun parçalanması ve işgali gazeteler için güç koşullar getirmiştir. Fakat her şeye rağmen düşünsel gelişmeleri yansıtmaya nitelikleri ortadan kalkmamıştır. Geleneksel yapıyı, eski günleri, Osmanlı düzenini özlemle arama, savunma yanlılarını destekleme yanısıra, Tanzimat'tan sonra giderek güçlenen batılılaşmayı savunma artık gazetelerin işi olmuştur. Bu gelişme önemli bir olaydır. Osmanlı İmparatorluğu'nda haberin, bilginin yayılmasının artması, düzenli hale gelmesi bu dönemin olgusudur. İnsanlar artık sınırlı resmi açıklamalar, rastlantılara bağlı olmalar ve söylentiler dışında olan bitenden haberdar olabilme olanağına kavuşmuşlardır. Henüz herkesin her şeyi anlayıp, değerlendirebildiği söylenemez ama, önemli bir süreç, demokratikleşme, gelişebilme ortamı bulmaya başlamıştır.

Bu gelişmeler Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra da devam etmiştir. Gazeteler yeni devletin kuruluş güçlüklerini yayın hayatlarında çok yakından hissetmişlerdir, ama dönemin olaylarına tanıklıkları ve düşünsel gelişimine katkıları devam etmiştir.

Gazete incelemeleri, gazetenin doğup geliştiği Avrupa ülkelerinde tarihin özel bir uğraş alanını, basın tarihini, yaratmıştır. Türkiye'de ise gazeteler basın tarihi çalışmalarının konusu olmadan önce siyasal, toplumsal gelişmeleri anlamaya çalışanlara kaynaklık etmiştir. Gazetelerin basın tarihini ortaya çıkarmak için incelenmesi düşüncesi ve uygulaması henüz çok yenidir. Bunun yanısıra gazetelerle ilgili bilgiler de bir çok kaynak içinde dağılmış durumdadır. Bu yüzden Bülent Varlık'ın hazırladığı *Türkiye Basın - Yayın Tarihi Kaynakçası* önemli bir çalışma olarak karşımıza çık-

maktadır. Varlık'ın gazetelerin yanısıra matbaacılık, dergiler, yazarlar üzerinde de durması daha yararlı olmuştur. Ne var ki, yinede bu kitap sunulan biçimiyle eksiksiz ve bitmiş bir çalışma değildir. Daha uzun uğraşları gerektirecek zahmetli bir işin ilk adımıdır. Bu çalışmayı açıklamalı şekle dönüştürmek; kütüphanelerde bulunan gazete ve dergileri tarayarak zenginleştirmek ve 1928 yılı öncesine götürmek ileride üzerinde durulması zorunlu konulardır. Ama bugün sunulan biçimiyle hem basın tarihiyle ilgilenenler hem de basını bilgi kaynağı olarak kullanmak isteyenler için yararlı bir başvuru kitabıdır.

Doç. Dr. Korkmaz ALEMDAR

S U N U Ş

Türkiye’de basın - yayın tarihi konusunda bugüne değin yapılan çalışmaların yetersiz olduğu bir gerçektir. Şimdiye kadar, oylumlu sayılabilecek sayıları pek fazla olmayan eserleri bir kenara bırakacak olursak, başlangıçtan günümüze gelen genel bir Türkiye basın - yayın tarihi yazılmadığı ortadadır. Bunun, belki de en büyük nedeni, konuya ilişkin kaynakların son derece dağınık bir halde bulunmasıdır. Üstelik söz konusu olan birkaç türden bir dağınıklaktır. Bir kere; Osmanlı İmparatorluğu’nun coğrafi olarak çok geniş sayılabilecek bir alana yayılmış olması, basın - yayın tarihimizin nesnesi olan materyallerin de dağılmasına yol açmıştır. Balkanlar’ı, Orta Doğu’yu, Kuzey Afrika’yı kapsayan bölgelerde yapılan yayınların bir kısmının bugün örneği bile kalmamıştır. Ayrıca, özellikle siyasi nedenler ile ülkeden ayrılıp çalışmalarını yurtdışında sürdüren bazı gurupların pek çok Avrupa ülkesinde hatta Arjantin’de yaptıkları yayınlar da Türkiye basın - yayın tarihinin kapsamına girmektedir. Bunların yanında, çeşitli yörelerdeki Türklerin yaptığı Türkçe yayınlar da basın tarihimiz içinde önemli bir yer tutmaktadır. Türkiye dışı Türkçe basını oluşturan bu türden yayınların çokluğu ve dağınıklığı genel bir basın - yayın tarihinin yazılmasını önleyen olgular arasında bulunmaktadır. Bunun yanı sıra; Osmanlı devlet örgütlenmesinin düzensizliği de genel bir tarihin yazılamayışının nedenleri arasında yer almaktadır. Bugün yapılacak basın - ya-

yın araştırmalarına kaynak olabilecek merkezi bir arşivin olmayışı, yakın bir zaman öncesine kadar yayınların derlenemeyişi, konu ile ilgili olarak çalışanlara büyük zorluklar yaratmaktadır. Şimdiye değin yayınlanan gazete ve dergilerin tam bir listesinin bile elde bulunmadığını belirtmek, bu zorlukların derecesini anlamaya yeterli olacaktır. Türkiye'de gazeteciliğin ilk yılları incelendiğinde görülen bir olgu, özellikle yazar ve siyaset adamlarının yayıncılık yapması durumudur. Böyle bir durumda, anıların basın - yayın tarihi açısından önemli bir kaynağı oluşturması gerekmektedir. Ancak, gerek yazınımızda, gerekse siyasi yaşamımızda yaygın bir anı geleneğinin olmayışı birçok noktanın karanlıkta kalmasına yol açmaktadır. Bir diğer önemli nokta da, konu ile ilgisi bulunan dernekler, sendikalar, kütüphaneler gibi özel veya resmi kuruluşların, şimdiye kadar elle tutulur önemli eserler ortaya koymamış olmalarıdır.

Yaptığımız çalışma, çok küçük bir ölçüde de olsa, bu dağınıklığı gidermeye yönelik bir adımdır.

Çalışmanın temel kaynakları *Türkiye Bibliyografyası* ve *Türkiye Makaleler Bibliyografyası*'dır. İlki 1928'den, ikincisi 1952'den günümüze kadar olan bu eserlerin bütün ciltlerinin basın - yayın ile ilgili bölümleri incelenmiştir. Bu temel kaynakların yanı sıra, Nermin Abadan - Behire Balkan tarafından hazırlanan bibliyografya (1) gözden geçirilmiş, bu çalışmadan yola çıkılarak hazırlanan *Basın - Yayın Bibliyografyası* (2) da taranmıştır. Ayrıca, Türkiye basın -

---

(1) Abadan, Nermin - Behire Balkan : «1928 - 1962 Yılları Arasında Türkiye'de Yayınlanmış Basın Konusundaki Kitaplar», *Ank. Univ. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, c: 19, No: 3 - 4, ss: 201 - 218.

(2) *Basın - Yayın Bibliyografyası*, T.C. Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Milli Kütüphane Genel Müdürlüğü yay., Ankara - 1972, ss: 99.

yayın tarihine ilişkin olarak yayınlanan kitap ve makalelerden görülebilenlerin kaynakçalarından da yararlanılmıştır.

Çalışma, konusu ile ilgili olarak, 1928 yılından sonra yayınlanan kitapları ve dergilerdeki makaleleri içermektedir. Ancak, yurtdışında yayınlanan birkaç kitap ve makale ile gazetelerde yayınlanan birkaç makalede önemli görüldüğü için çalışmanın kapsamına alınmıştır. Bütün bunlara rağmen, hazırladığımız *Türkiye Basın - Yayın Tarihi Kaynakçası*'nın konuya ilişkin tüm çalışmaları içerdiğini ileri sürmek elbette olanak dışıdır. Şüphesiz, belki de büyük sayılabilecek eksiklikler ve hatalar bulunmaktadır. Örneğin, *Türkiye Makaleler Bibliyografyası*'nın 1952 yılından bu yana yayınlanıyor olması 1952'den önce çıkan makalelerin çalışma kapsamında, önemli ölçüde yer almamasına yol açmıştır. 1952 öncesi tarih taşıyan makalelerin çoğu ikincil kaynaklardan derlenmiştir. Kitaplar bakımından da bazı eksiklikler söz konusudur. Bunların yanı sıra, çok kısa olan makaleler ve birkaç sayfayı aşmayan bazı kitaplar da *Türkiye Basın - Yayın Tarihi Kaynakçası*'nda yer almamıştır. Teksir ve benzeri yollarla çoğaltılan çalışmalar da bu *Kaynakça*'nın kapsamına girmemiştir.

Kaynakça'da yazarı belli olmayan eserlerin, yazar bölümüne bir çizgi konulmuş, aynı yazarın birden fazla eseri olması halinde, yazarın adı her seferinde yeniden yazılmıştır. Ayrıca, derleyen, düzenleyen, yayına hazırlayan gibi noktalar da belirtilmemiştir.

(Hemen belirtelim ki, genel bir isim taşımakla beraber bu çalışma doyurucu olmaktan uzaktır. Yetkili uzmanlar tarafından hazırlanmasına karşın, eser, sadece içinde «basın» sözcüğü geçen çalışmaları kapsamakta, örneğin, *Gazeteciler Sendikası Yapı Koopratifi Tüzüğü*'ne yer vermekte, buna karşın, basın - yayın tarihimiz açısından önemli sayılabilecek eserleri, yine örneğin, Şerif Mardin'in *Jön Türklerin Siyasi Fikirleri 1895 - 1908*'i atlayabilmektedir.)

Bu çalışmanın tamamlanmasında önemli katkıları olan Doç. Dr. Korkmaz Alemdar ve Dr. Uygur Kocabaşoğlu'na en içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, çalışmanın basılması sırasında büyük bir özveri ve titizlikle çalışan tüm Ankara İTİA. Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu Basımevi personeline de teşekkür borçluyum. Ancak, sadece bir adım olan ve bu niteliğinden ötürü belki de önemli sayılabilecek eksiklikler ve hatalar içeren *Türkiye Basın - Yayın Tarihi Kaynakçası'nın* bütün sorumluluğu şüphesiz ki bana aittir.

Herşeye rağmen, çalışmamız, araştırmacılara ve özellikle öğrencilere az da olsa yardımda bulunabilirse bu durumdan ancak mutluluk duyarız.

M. Bülent VARLIK

K I S A L T M A L A R

Ank. Üniv.	: Ankara Üniversitesi
Ankara İTİA.	: Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi
Atatürk Üniv.	: Atatürk Üniversitesi
Bkz.	: Bakınız
c.	: Cilt
Çev.	: Çeviren, çevirenler
Fırat Üniv.	: Fırat Üniversitesi
Haz.	: Hazırlayan
İst. İTİA.	: İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi
İst. Üniv.	: İstanbul Üniversitesi
No.	: Sayı
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfalar
yay.	: Yayınevi, yayını, yayınları

I — KİTAPLAR

A :

1. Abdurrahman Şeref : *Tarih Konuşmaları*, Kavram yay., İstanbul - 1978, ss: 280.
(ss: 120 - 126'da Jöntürk basını üzerine bilgiler içermektedir.)
2. Abdülhamit : *Siyasi Hatıratım*, Hareket yay., İstanbul - 1974, ss: 209.
(Genel olarak basın, Jön Türk basını ve sansür üzerine bilgiler içermektedir.)
3. Ağaoğlu, Samet : *Babamdan Hatıralar*, Ağaoğlu Külliyyatı, Ankara - 1940, ss: 213.
(Ahmet Ağaoğlu'nun yaşamı, gazeteciliği, yurtdışı Türk gazeteciliği hakkında bilgiler içermektedir.)
4. Ahmet Rasim : *Muharrir, Şair, Edip - Matbuat Hatıralarından*, Tercüman 1001 Eser dizisi, İstanbul - 1980, ss: 220.
5. Ahmet Şerif : *Anadolu'da Tanın*, Kavram yay., İstanbul - 1977, ss: 344.
6. Akşin, Sina : *İstanbul Hükümetleri ve Milli Mücadele*, Cem yay., İstanbul - 1976, ss: 629.

7. Akşin, Sina : *Jön Türkler ve İttihat ve Terakki*, Gerçek yay., İstanbul - 1980.
8. Akyüz, Kenan : *Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri 1860 - 1923*, Ank. Üniv. Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi yay., Ankara - 1979, 3. baskı, ss: 266.
9. Alaçam, Sabih : *İnkılap Türkiye'sinde Kağıtçılık*, Ülkü Kitabevi, İstanbul - 1940, ss: 382.
10. Alangu, Tahir : *Ömer Seyfettin - Ülkücü Bir Yazarın Romanı*, May yay., İstanbul - 1968, ss: 592.
11. Alemdar, Korkmaz : *İstanbul Türkiye'de Yayınlanan Fransızca Bir Gazetenin Tarihi 1875 - 1964*, Ankara İTİA yay., Ankara, 1980, İkinci Baskı ss: 239.
12. Altay, H. Şefik : *Kıbrıs Türk Basın Kaynakları*, Halkın Sesi matbaası, Lefkoşe - 1969, ss: 51.
13. ————— : *Anadolu Ajansı - Anatolien News Agency - Agence Anatolie*, İstanbul matbaası, 1964, ss: 12.
14. ————— : *Anadolu Ajansı, Kuruluşu, Tarihçesi ve Safahatı 1925 - 1935*, ss: 24.
15. ————— : *Anadolu Basını Semineri 28 Haziran - 10 Temmuz 1965/26 Temmuz - 14 Ağustos 1965*, Basın İlan Kurumu yay., İstanbul - 1968, ss: 161.

16. Anday, K. Raşit : *Etem Ruhi Balkan - Hatıraları*, Türkiye yay., İstanbul - 1947, ss: 48.
17. Arar, İsmail : *Atatürk, Kurtuluş Savaşı, Devrimler ve Cumhuriyet Türkiye'si İle İlgili Kitaplar*, İsmail Arar Kütüphanesi yay., İstanbul - 1960, ss: 80.
18. Arı, Oğuz : *İzmir'de Kitle Haberleşmesi*, Sosyal Bilimler Derneği yay., Ankara - 1972, ss: 86.
19. Atay, Falih Rıfkı : *Başveren Bir İnkılapçı - Ali Süavi*, Türkiye Milli Talebe Federasyonu Devrim Gençliği Dergisi yay., Ankara - 1954.
20. Atay, Falih Rıfkı : *Çankaya*, Bates yay., İstanbul - 1980, ss: 586.

B

21. Balkanlı, Remzi : *Kanunlarımız Bakımından Matbuat Hürriyeti ve Yeni Basın ve Matbaalar Kanunu ve Bu Kanunlar Üzerinde Fikirler - Tenkitler - Tefsirler*, Yeni matbaa, Ankara - 1951, ss: 224.
22. Banoglu, A. Niyazi : *Türk Gazeteciliğinin 100 üncü Yılı İçin Basın Tarihimizin Kara ve Ak Günleri*, İstanbul Gazeteciler Cemiyeti yay., İstanbul - 1960, ss: 109.
23. Banoglu, A. Niyazi : *Atatürk - Başmuharrir*, Türk Telgraf Ajansı yay., İstanbul - 1963, ss: 16.

24. Barlas, Uğur : *Gaziantep Basın Tarihi - 100. Yıl, Gaziantep Kültür Derneği yay., Karabük - 1972, ss: 98.*
25. ————— : *Basın Birliği Kanunu, Cihan Kitapevi, İstanbul - 1938, ss: 16.*
26. ————— : *Basın Sorunları Raporu 1972, Türkiye Gazeteciler Sendikası yay., Ankara - 1972, ss: 27.*
27. ————— : *Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu, Başvekalet Basımevi, Ankara - 1934, ss: 4.*
28. Basiretçi Ali : *İstanbul'da Elli Yıllık Önemli Olaylar, Sander yay., İstanbul - 1976, ss: 109.*
29. Baylav, Naşid : *İlk Türk Kitapçılarından Hacı Kasım Efendi 1862 - 1962, T.E.N. Tıp ve Eczacılık Neşriyatı, İstanbul - 1962, ss: 20.*
30. Baysal, Jale : *Müteferrika'dan Birinci Meşrutiyete Kadar Osmanlı Türklerinin Bastıkları Kitaplar, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul - 1968, ss: 88.*
31. Benice, Etem İzzet : *Etem İzzet Benice - Şahsiyeti - Eserleri, İnkılap Kitapevi, İstanbul - 1944, ss: 64.*
32. Berker, Ş. Nahit : *Milli Mücadelede Basın, İstanbul - 1969.*
33. Berkes, Niyazi : *Türkiye'de Çağdaşlaşma, Doğu - Batı Yay., İstanbul 1979, ss: 658.*
34. Beysanoğlu, Şevket : *Basın ve Yayın Dünyamızda Diyarbakır, İş Matbaacılık ve Ticaret, Ankara - 1970, ss: 63.*

35. Beysanoğlu, Şevket : *Doğumunun 80. Yıldönümü Münasebetiyle Ziya Gökalp'in İlk Yazı Hayatı 1894 - 1909*, Diyarbakır'ı Tanıtma Derneği Neşriyatı, İstanbul - 1956, ss: 175.
36. ————— : *1961 Gazetecilik Armağanı*, İstanbul Gazeteciler Sendikası yay., İstanbul - 1962, ss: 30.
37. ————— : *1937 (Matbuat) Almanagi*, İstanbul Basın Kurumu yay., İstanbul - 1937, ss: 147.
(ss: 97 - 104 arasında 1936'da çıkan gazete ve dergiler hakkında bilgiler içermektedir.)
38. ————— : *Bir Kongre Hikayesi - 16 Kasım 1962'de Ankara'da Toplanmadan Dağılan İstişari Basın Kongresi*, İstanbul Gazeteciler Sendikası yay., İstanbul - 1962, ss: 56.
39. Birsal, Salah : *Ah Beyoğlu, Vah Beyoğlu*, Karacan yay., İstanbul - 1981.
40. Birsal, Salah : *Kahveler Kitabı*, Koza yay., İstanbul - 1975, ss: 345.
41. Bolay, S. Hayri : *Türkiye'de Ruhçu ve Maddeci Görüşün Mücadelesi*, Töre - Devlet yay., İstanbul - 1979, 2. baskı, ss: 352.
(Mehmet Akif, Tevfik Fikret, Baha Tevfik, Celal Nuri İleri, Şehberderzade Ahmet Hilmi, İsmail Fenni üzerine bilgiler, tartışmalar içermektedir).

42. Bostancı, M. Yaşar : *Anadolu'da İlk Türk Gazetesi Envar-ı Şarkıyye*, Ankara Gazeteciler Cemiyeti yay., Ankara - 1971, ss: 99.

43. Bulak, Haydar : *Kurtuluş*, Anadolu yay., İstanbul - 1975, ss: 297.

(Berlin ve İstanbul'da yayınlanan Kurtuluş dergileri hakkında bilgiler ve dergilerin yeni basımıdır).

C

44. Caferoğlu, Ahmet : *İsmail Gaspıralı - Ölümünün 50. Yıldönümü Münasebetiyle Bir Etüd*, Kırım Türk Kültür ve Yarıdımlaşma Derneği neşriyatı, İstanbul - 1964, ss: 15.

45. Cerrahoğlu, A. : *Türkiye'de Sosyalizmin Tarihine Katkı*, May yay., İstanbul - 1975, ss: 580.

(Türkiye ve Türkiye dışı Türkçe sol basını üzerine bilgiler ve belgeler içermektedir).

46. Coşar, Ömer Sami : *Milli Mücadele Basını*, İstanbul Gazeteciler Cemiyeti yay., İstanbul - 1964, ss: 302.

47. Cumbur, Müjgan : *Türk Kadın Yazarlarının Eserleri*, Ankara - 1955.

48. CHP İstanbul İl Gençlik Kolu : *Hüseyin Cahit Yalçın*, Refah Basımevi, İstanbul - 1958, ss: 12.

49. Çapanoğlu, M.S. : *Basın Tarihimizde İlave - Türk Gazeteciliğinin Yüzüncü Yılı Münasebetiyle*, Doğu Matbaası, İstanbul - 1960, ss: 88.
50. Çapanoğlu, .MS. : *Türkiye'de Sosyalizm Hareketleri ve Sosyalist Hilmi*, Pınar yay., İstanbul - 1964, ss: 95.
51. Çapanoğlu, M.S. : *Basın Tarihine Dair Bilgiler ve Hatıralar*, Hür Türkiye Dergisi yay., İstanbul - 1962, ss: 160.
52. Çapanoğlu, M.S. : *Seksen Yıllık Gazetecimiz Asaf Konşelitçi*, Hür Türkiye neşriyatı, İstanbul - 1961, ss: 48.
53. Çapanoğlu, M.S. : *Basın Tarihimizde Parazitler*, İstanbul Gazeteciler Cemiyeti yay., İstanbul - 1967, ss: 56.
54. Çapanoğlu, M.S. : *İdeal Gazeteci: Efendi Babamız Ahmet Midhat*, İstanbul - 1964.
55. Çapanoğlu, M.S. : *Basın Tarihimizde Mizah Dergileri*, İstanbul Gazeteciler Cemiyeti yay., İstanbul - 1970, ss: 144.
56. Çavdar, Tevfik : *Milli Mücadele Başlarken Sayılarla 'Vaziyet ve Manzara-i Umumiye'*, Milliyet yay., İstanbul - 1971, ss: 202.

(İkinci Meşrutiyet ve mütareke dönemlerinde İstanbul basını üzerine bilgiler içermektedir).

57. Dağhoğlu, H.T. : *Şemsettin Sami - Hayatı ve Eserleri*, İstanbul - 1934.
58. Denişment, İ. Hami : *Ali Suavi'nin Türkçülüğü*, CHP Genel Sekreterliği Neşriyatı, İstanbul - 1942, ss: 36.
59. Darendelioğlu, İ. : *Türkiye'de Milliyetçilik Hareketleri*, Toker yay., İstanbul - 1977, 3. baskı, ss: 440.
(ss: 28 - 31, 76 - 82, 226 - 237, 426 - 435'de milliyetçi basın üzerine bilgiler içermektedir).
60. Darendelioğlu, İ. : *Türkiye'de Komünist Hareketleri*, Toker yay., İstanbul - 1979, ss: 605.
(Türkiye'de sol basın üzerine bilgiler).
61. Deliorman, Altan : *XIX. ve XX. Yüzyıllarda Kırım ve Balkanlarda Türk Neşriyatı Hareketleri*, İstanbul Üniversitesi Tez No: 4097.
62. Deliorman, N. : *Meşrutiyetten Önce Balkan Türkleri, Makedonya, Şarki Rumeli Meseleleri. Hudut Harici Türk Gazeteciliği*, İstanbul.
63. Demircioğlu, Aziz : *100 Yıllık Kastamonu Basını 1872 - 1972*, Doğu Matbaası, Kastamonu, 1973, ss: 196.
64. Demircioğlu, F. : *Abdülhamit'e Verilen Jurnaller*, İstanbul - 1955.
65. Dizdaroğlu, Hikmet : *Şinasi : Hayatı, Sanatı, Eserleri, Varlık yay.*, İstanbul - 1954, 2. baskı, ss: 120.

66. Dizdaroglu, Hikmet : *Namık Kemal : Hayatı, Sanatı, Eserleri*, Varlık yay., İstanbul - 1954, 2. baskı, ss: 124.
67. Duranoğlu, N. : *Türkiye'de Kadınlar Hakkında Yayınlanmış Eserler*, 1959.
- Dumont, Paul Bkz: 99.
68. Duru, Kazım Nami : *İttihad ve Terakki Hatıralarım*, Sucuoğlu Matbaası, İstanbul - 1957, ss: 78.
69. Duru, Orhan : *Amerikan Gizli Belgeleriyle Türkiye'nin Kurtuluş Yılları*, Milliyet yay., İstanbul - 1978, ss: 246.
(ss: 200 - 212'de Cumhuriyetin ilk yıllarında Türk basınına ilişkin bilgiler bulunmaktadır).

E

70. Ebuzziya Tevfik : *Yeni Osmanlılar Tarihi*, Hürriyet yay., İstanbul - 1973, ss: 814.
(Yeni Osmanlılar basını, *Hürriyet*, *Diyoben*, *Tiyatro*, *İbret*, *Cüzdan*, *İnkılap* gazete ve dergileri ile hareketin gazetecileri üzerine bilgiler içermektedir).
71. Edipoğlu, B. Süha : *Falih Rifki Atay Konuşuyor*, Berkalp yay., Ankara - 1945, ss: 131.
72. Eğilmez, M. Şükrü : *Milli Mücadelede Bursa*, Tercüman yay., İstanbul - 1981, ss: 223.
73. Emil, Birol : *Mizancı Murad Bey - Hayatı ve Eserleri*, İst. Üniv. Edebiyat Fakültesi yay., İstanbul - 1979, ss: 747

74. Emre, A. Cevat : *İki Neslin Tarihi: Mustafa Kemal Neler Yaptı*, İstanbul - 1960.
75. Erer, Tekin : *Basında Kavgalar*, Rek - Tur Kitap Servisi, İstanbul - 1965, ss: 300.
76. Ersoy, Osman : *Türkiye'ye Matbaanın Girişi ve İlk Basılan Eserler*, Ank. Üniv. Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi yay., Ankara - 1959, ss: 78.
77. Ersoy, Osman : *XVIII. ve XIX. Yüzyılda Türkiye'de Kâğıt*, Ankara - 1963.
78. Ertop, Konur : *Cumhuriyet 1924 - 1974*, Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş., yay., İstanbul - 1974, ss: 510.
79. Ertuğ, Hasan Refik : *Gazetecilik Öğretimi, Tarihçesine ve Şartlarına Dair Bir Muhtıra*, Ar Basımevi, Ankara - 1947, ss: 16.
80. Ertuğ, Hasan Refik : *Türk Basını Nasıl Doğdu ve Gelişti*, Sulhi Garan Matbaası, İstanbul - 1957, ss: 22.
81. Eti, Osman : *Diyarbakır'da Gazete ve Diyarbakır Neşriyat Tarihi*, Diyarbakır Halkevi Neşriyatı, Diyarbakır - 1940, ss: 18.

F

82. Fındıkoğlu, Z.F. : *XIX. Asırda Türkiye Dışında Türk Gazeteciliği ve Tarsusizade Münif Bey, Hayatı ve Neşrettiği Gazeteler 1873 - 1930*, Türkiye Harsi ve İctimai Araştırmalar Derneği yay., İstanbul - 1962, ss: 32.

83. Fındıkoğlu, Z.F. : *Auguste Comte ve Ahmet Rıza*, İstanbul - 1962.
84. Fındıkoğlu, Z.F. : *Le Play Mektebi ve Prens Sabahattin*, İstanbul - 1962.
85. Fuat, Mehmet : *Şinasi : Yaşamı, Sanatçı Kişiliği, Yapıtları*, De yay., İstanbul - 1977, ss: 142.

G

86. ————— : *Gazeteciler Cemiyeti 30. Yıl*, İstanbul Gazeteciler Cemiyeti yay., İstanbul - 1977, ss: 272.
87. Gerçek, S. Nüzhet : *Türk Matbaacılığı. İkiyüzüncü Sene-i Devriyesi Münasebetiyle*, Matbaa-i Ebüzziya, İstanbul - 1928, ss: 92.
88. Gerçek, S. Nüzhet : *Türk Matbaacılığı. I. İbrahim Müteferrika Matbaası*, Devlet Matbaası, İstanbul - 1939, ss: 111.
89. Gerçek, S. Nüzhet : *Türk Gazeteciliği. Yüzüncü Yıldönümü Vesilesiyle 1831 - 1931*, İstanbul Matbuat Cemiyeti yay., İstanbul - 1931, ss: 92+66.
90. Gerçek, S. Nüzhet : *Türk Taş Basmacılığı*, İstanbul - 1939.

Gezgin, Süha : Bkz: 237.

91. Gökman, Muzaffer : *Sedat Simavi - Hayatı ve Eserleri*, Apa Ofset Basımevi T.A.Ş., İstanbul - 1970, ss: 508.
92. Güran, Ali Ergin : *Bulgaristan Komünist Partisi'nin Türkçe Gazetesi Ziya*, Katkı yay., İstanbul - 1976, ss: 67.

93. Güran, Ali Ergin : *Aydınlık Fevkalâde Amele Nüshaları*, Katkı yay., İstanbul - 1975, ss: 136.
94. Güresin, Ecvet : *31 Mart İsyanı*, Habora yay., İstanbul - 1969, ss: 102.

H

95. Habora, Bülent : *Yasak Kitaplar*, Habora yay., İstanbul - 1969, ss: 129.
96. ——— : *Haftalık 'Meydan' Gazetesi'nin Mahiyeti ve Neşriyat Prensipleri Hakkında İzahat ve Bu Maksatla Kurulacak Anonim Şirkete İştirak Şartlarına Dair Kısa Malumat*, Aksiseda Matbaası, Samsun - 1963, ss: 16.
97. Hamamioğlu, İ. : *Trabzon'da İlk Kitapçı Kitabı Hamdi Efendi ve Yayınları*, İstanbul - 1947, ss: 26.
98. Harris, George : *Türkiye'de Komünizmin Kaynakları*, Boğaziçi yay., İstanbul - 1979, 3. baskı, ss: 232.
(1900 - 1930 yılları arası sol basını hakkında bilgiler içermektedir).
99. Haupt, George - Paul Dumont : *Osmanlı İmparatorluğu'nda Sosyalist Hareketler*, Gözlem yay., İstanbul - 1977, ss: 310.
(1900 - 1910 yıllarında sosyalist basın).
100. Heyd, Uriel : *Türk Ulusculuğunun Temelleri*, Kültür Bakanlığı yay., Ankara - 1979, ss: 222.
(Ziya Gökalp'in basın yaşamı üzerine bilgiler).

101. Himmetoğlu, H. : *Kurtuluş Savaşında İstanbul ve Yardımları*, Ülkü Matbaası, İstanbul - 1975, c: 2, ss: 472.
(Kurtuluş Savaşı sırasında bazı gazetecilerin Ankara'ya geçirilmesi ve Ali Kemal'in ölümü üzerine bilgileri).

I :

102. Ilgar, İhsan : *Mütareke'de Yerli ve Yabancı Basın*, Kervan yay., İstanbul - 1973, ss: 180.

İ :

103. ————— : *İlim ve İhtisat Komisyonunun Basınla İlgili Mevzuata Ait Raporu*, İstanbul Gazeteciler Cemiyeti yay., İstanbul - 1956, ss: 17.

104. İnan, M. Rauf : *Mustafa Necati*, Türkiye İş Bankası Kültür yay., Ankara - 1980, ss: 254.

105. İnüğü, M. Nuri : *Basın ve Yayın Tarihi*, İst. İTİA. Nihat Sayar Yayın ve Yardım Vakfı Yayınevi İşletmesi yay., İstanbul - 1978, ss: 344.

106. İskit, Server Rifat : *Hususi İlk Türkçe Gazetemiz - Tercüman-ı Ahval ve Agah Efendi*, Ulus Matbaası, Ankara - 1937, ss: 50+6.

107. İskit, Server Rifat : *Türkiye'de Neşriyat Hareketleri Tarihine Bir Bakış*, Devlet Basımevi, İstanbul - 1939, ss: 285.

108. İskit, Server Rıfat : *Türkiye'de Matbuat İdareleri ve Politikaları*, Başvekalet Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü yay., İstanbul - 1943, ss: 391.
109. İskit, Server Rıfat : *Amme Efkari ve İlk Gazetelerimiz*, Gazeteciler Cemiyeti yay., İstanbul - 1959, ss: 18.
110. İskit, Server Rıfat : *Basında 60 Yıl 1910 - 1970*, Yedigün Matbaası, İstanbul - 1970.
111. İskit, Server Rıfat : *Türkiye'de Matbuat Rejimleri*, Matbuat Umum Müdürlüğü neşriyatı, İstanbul - 1939, ss: 906+257.
112. İskit, Server Rıfat : *Birinci Basın Kongresi*, Devlet Basımevi, İstanbul - 1936, ss: 130.
113. İskit, Server Rıfat - F. Fazıl Tülbentçi : *Türkiye'de Çıkmakta Bulunan Gazete ve Mecmualar*, Başvekalet Devlet Matbaası, Ankara - 1940/1944, 4 cilt.

J :

114. Jeltyakov, A.D. : *Türkiye'nin Sosyo - Politik ve Kültürel Hayatında Basın 1729 - 1908 Yılları*, Basın - Yayın Genel Müdürlüğü yay., Ankara - 1979.

K :

115. Kabacalı, Alpay : *Türkiye'de Yazarın Kazancı*, Cem yay., İstanbul - 1981, ss: 184.
116. Kalaç, A. Hilmi : *Kendi Kitabım*, Kayseri - 1960. (Kayseri'de ilk gazetenin yayınlanması üzerine bilgiler).

117. Kalak, Berna : *Ömrüm - Ali Kemal'in Hatıratı*, İst. Üniv. Edebiyat Fakültesi mezuniyet tezi, İstanbul - 1954, No: T - 447.
118. Kandemir, Feridun : *Jön Türklerin Zindan Hatıraları. Bir Devrin Siyasi ve Fikir Tarihi 1848 - 1903*, Uğur Kitabevi, İstanbul - 1975, 2. baskı, ss. 158.
119. Kara, Mustafa : *Din - Hayat Sanat Açısından Tekkeler ve Zaviyeler*, Dergah yay., İstanbul - 1977.
(ss: 197 - 208 arasında 20. yüzyılın başında İslamcı basın üzerine bilgiler içermektedir).
120. Karaca, O. Necmi : *Akşam Nasıl Çıkacak, Politikası Nedir? Çalışma Programı*, Hüs-nütabiat Matbaası, İstanbul - 1962, ss: 5.
121. Karagöz, A. Ruhi : *Bulgaristan Türk Basını 1879 - 1945*, Üniversite Basımevi, İstanbul - 1945, ss: 66.
122. Karaosmanoğlu Y.K. *Vatan Yolunda*, Birikim yay., İstanbul - 1980, ss: 155.
(Yazar, Milli Mücadele döneminde yazdıkları ve dönemin basını üzerine bilgiler içermektedir).
123. Karaosmanoğlu Y.K. *Ergenekon - Milli Mücadele Yazıları*, Remzi Kitabevi yay., İstanbul - 1964, ss: 228.
124. Karaosmanoğlu Y.K. *Gençlik ve Edebiyat Hatıraları*, Bilgi yay., Ankara - 1969, ss: 341.

125. Kardeş, Fethi : *60 Yılın Hikayesi*, Basın - Yayın Genel Müdürlüğü, Ankara - 1980, ss: 76.
126. Kayacan, İsa : *Türk Basınının Kısa Tarihçesi - Basın ve Halkla İlişkiler*, Ece yay., Ankara - 1976, ss: 24.
127. Kayacan, İsa : *Anadolu ve Trakya Basını İçin Düşündüklerim*, Ece yay., Ankara - 1977, ss: 24.
128. Kaygusuz, B.N. : *Bir Roman Gibi*, İhsan Gümüşa-yak Matbaası, İzmir - 1955, ss: 268.
129. Kocatürk, V. Mahir : *Namık Kemal'in Hayatı*, Buluş yay., Ankara - 1957, ss: 168.
130. Korkut, Refik : *İkinci Meşrutiyet - Matbuat - Es-ki Diktatör ve 31 Mart Faciası*, Türkiye Fikir Ajansı yay., Anka-ra - 1959, ss: 15.
131. Korkut, Refik : *Milli Hakimiyet Devrinde Muha-lefet ve Matbuat*, Türkiye Fikir Ajansı yay., Ankara - 1959, ss: 24.
132. Korkut, Refik : *Milli Mücadele - Cumhuriyet - İnönü Devri ve Matbuat*, Türkiye Fikir Ajansı yay., Ankara - 1959, ss: 26.
133. Korkut, Refik : *Tanzimat - Birinci Meşrutiyet - İkinci Meşrutiyet ve Matbuat*, Türkiye Fikir Ajansı yay., Anka-ra - 1959, ss: 23.
134. Kozanoğlu, Zeynel : *Anıt Adam Osman Nevres - Ha-san Tahsin*, İzmir Gazeteciler Ce-miyeti yay., İzmir - 1972, ss: 192.

135. Köyden, Bilal : *Güzel Ordu Gazetesi'nin 25 Yıllık Hikayesi*, Yeni Matbaa, Ordu - 1955, ss: 140.
136. Kudret, Cevdet : *Abdülhamit Devrinde Sansür*, Milliyet yay., İstanbul - 1977, ss: 128.
137. Kudret, Cevdet : *Hüseyin Cahit Yalçın - Hayatı ve Sanatı*, Varlık yay., İstanbul - 1969, 2. baskı.
138. Kuntay, M. Cemal : *Namık Kemal Devrinin İnsanları ve Olayları Arasında*, Maarif Basımevi, İstanbul - 1944/1956, 2 cilt.
139. Kuntay, M. Cemal : *Sarıklı İhtilalci Ali Suavi*, Ahmet Halit Kitabevi, İstanbul - 1946, ss: 192.
140. Kuran, A. Bedevi : *İnkılap Tarihimiz ve Jöntürkler*, İstanbul - 1945.
141. Kuran, A. Bedevi : *İnkılap Tarihimiz ve İttihad ve Terakki*, İstanbul - 1948.
142. Kuran, A. Bedevi : *Osmanlı İmparatorluğu'nda ve Türkiye Cumhuriyeti'nde İnkılap Hareketleri*, İstanbul - 1959.
143. Kurdakul, Şükran : *Namık Kemal*, Cem yay., İstanbul - 1977, ss: 174.
144. Kurdoğlu, Faik : *Türk Ziraat Tarihine Bir Bakış*, Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi yay., İstanbul 1938, ss: 304 + ekler.
(Ekler—ss: IX—XIV'de 'Bizde Ziraat Hakkında Çıkan Mecmualar' başlıklı bir bölüm yer almaktadır).

145. Kurtkan, Amiran : *Fındıkoğlu Bibliyografyası 1918 - 1958*, İstanbul Üniversitesi yay., İstanbul - 1958, ss: 95.
146. Kushner, David : *Türk Milliyetçiliğinin Doğuşu*, (Çev: Ş. Türet - R. Ertem - F. Erdem) Kavram yay., İstanbul - 1979. (Kırım Türk basını, Azerbaycan basını, Jön Türk basını, II. Abdülhamit dönemi, basının Türkçülük ve Osmanlıcılık akımları karşısındaki tutumu üzerine bilgiler).
147. Kutay, Cemal : *Türkiye'de İlk Komünistler - Yakın Tarihin Meçhul Sahifeleri*, Tarih Konuşuyor Dizisi No: 6, İstanbul - 1956, ss: 64.
148. Kutay, Cemal : *Prens Sabahattin Bey, Sultan İkinci Abdülhamit, İttihat ve Terakki*, Ercan Matbaası, İstanbul - 1964, ss: 318.
149. Kutay, Cemal : *31 Mart İhtilalinde Sultan Hamit*, Cemal Kutay Kitaplığı, İstanbul - 1977, ss: 270. (Basın ve Abdülhamit, II. Meşrutiyet basını, gazeteci Süleyman Tevfik Bey ve 31 Mart anıları, Hasan Fehmi'nin öldürülüşü, dönemin azınlık gazeteleri hakkında bilgiler).

L

150. Landau, J.M. : *Türkiye'de Sağ ve Sol Akımlar*, Turhan Kitabevi yay., Ankara - 1979, 2. baskı, ss: 429. (ss: 72 - 127 ve ss: 330 - 344 arasında 1960 sonrası sağ ve sol basını üzerine bilgiler bulunmaktadır).

151. Levend, A. Sırrı : *Ahmet Rasim, Türk Dil Kurumu yay., Ankara - 1956, ss: 188.*
152. Levend, A. Sırrı : *Şemsettin Sami, Türk Dil Kurumu yay., Ankara 1969, ss: 214.*

M

153. Maarif Vekilliği : *Birinci Türk Neşriyat Kongresi - Raporlar, Teklifler, Müzakere Zabıtları, Maarif Basımevi, İstanbul - 1939, ss: 412.*
154. Mardin, Şerif : *Jön Türklerin Siyasi Fikirleri 1895 - 1908, İş Bankası Kültür yay., Ankara - 1964, ss: 249.*
155. Mardin, Yusuf : *Namık Kemal'in Londra Yılları, Milliyet yay., İstanbul - 1974, ss: 268.*
156. ——— : *Matbuat Kanunu, Başvekalet Basımevi, Ankara - 1931, ss: 16.*
157. Mısıroğlu, Kadir : *Trabzon Mebusu Şehid-i Muazzez Ali Şükrü Bey, Sebil yay., İstanbul - 1978, ss: 304.*
(Milli Mücadele basını, Trabzon basını, Ali Şükrü Bey'in çıkardığı *Tan* gazetesi ve yazıları hakkında bilgiler).
158. ——— : *Milli Basın Meselesi - Türk Aydınları Ocağı'nın Görüşü, Türk Aydınları Ocağı yay., İstanbul - 1972, ss: 86.*
159. Mithat, Ali Haydar : *Hatıralarım 1872 - 1946, Güler Basımevi, İstanbul - 1946, ss: 367.*

N

160. Nadi, Yunus : *Kurtuluş Savaşı Anıları*, Çağdaş yay., İstanbul - 1978, ss: 398.
161. Nadi, Nadir : *Olur Şey Değil*, Çağdaş yay., İstanbul - 1981, ss: 223.
162. Nadi, Nadir : *Perde Aralığından*, Çağdaş yay., İstanbul - 1979, ss: 406, 3. baskı.
163. ————— : *Namık Kemal Hakkında*, Ankara Üniversitesi Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Enstitüsü yay., İstanbul - 1942, ss: 421.
164. Nesimi, Abidin : *Yılların İçinden*, Gözlem yay., İstanbul - 1977, ss: 340.

O

165. Okay, M. Orhan : *İlk Türk Pozitivist ve Natüralisti Beşir Fuat*, Dergah yay., İstanbul, ss: 243.
166. Okday, İ.H. Tevfik : *Adana Vilayeti Matbuatı*, T.C. Hariciye Vekaleti Harici Matbuat ve Tercüme Şubesi yay., Ankara - 1932, ss: 46.
167. Okday, İ.H. Tevfik : *Afyonkarahisar Gazeteleri*, Tefeyyüz Matbaası, Filibe - 1937.
168. Okday, İ.H. Tevfik : *Ankara Gazeteleri*, Tefeyyüz Matbaası, Filibe - 1935.
169. Okday, İ.H. Tevfik : *Oniki Ada Matbuatı*, Hariciye Vekaleti Matbaası, Ankara - 1932, ss: 9.

170. Okday, İ.H. Tevfik : *Romanya Matbuatı*, Hariciye Vekaleti Matbaası, Ankara - 1932, ss: 27.
171. Okyar, Fethi : *Üç Devirde Bir Adam*, Tercüman yay., İstanbul - 1980, ss: 606.
172. Okyay, İsmail : *Elli Yıllık Eskişehir Basını*, Yeni Matbaa, Eskişehir - 1958, ss: 244.
173. Oral, F. Süreyya : *Türk Basın Tarihi*, Oral yay., Ankara - 1968/1970, 2 kitap.
1. kitap : Osmanlı İmparatorluğu Dönemi, ss: 272.
2. kitap : Cumhuriyet Dönemi, ss: 467.
174. Ortaç, Yusuf Ziya : *Bizim Yokuş*, Akbaba yay., İstanbul - 1966, ss: 352.
175. Ozanoğlu, İhsan : *Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar - Zeki Cemal Bakiçelebioğlu*, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu - 1959, ss: 4.

Ö

176. Önder, Ali Rıza : *Kayseri Basın Tarihi 1910 - 1960*, Kayseri İşçi Kredi Bankası Kültür yay., Ankara - 1972, ss: 216.
177. Önder, Mehmet : *Konya Matbuatı Tarihi - Matbaalar, Gazeteler, Dergiler, Muharrirler, Kitaplar*, Ülkü Basımevi, Konya - 1949, ss: 112.
178. Önder, Mehmet : *Mevlana Şehri Konya*, Konya Turizm Derneği yay., Ankara - 1971, ss: 512.
(ss: 449 - 462 arasında Konya basını üzerine kısa bilgiler).

179. Önelçin, H. Adnan : *Trakya Basını, Tekirdağ Halkevi* yay., İstanbul - 1972, ss: 116.
180. Önelçin, H. Adnan : *Tekirdağ ve Çevresi Basın Tarihi Hakkında Kısa Notlar*, Tekirdağ Halkevi yay., İstanbul - 1966, ss: 34.
181. Önelçin, H. Adnan : *Tekirdağ ve Çevresinde Basın Hareketleri*, Taner Basımevi, Tekirdağ - 1967, ss: 7.
182. Özerdim, S. Nabi : *Elli Yılda Kitap 1923 - 1973*, Sevinç Matbaası, Ankara - 1974, ss: 77.
183. Özön, M. Nihat : *Namık Kemal ve İbret Gazetesi*, Remzi Kitabevi yay., İstanbul - 1938, ss: 306.

P :

184. Parmaksızoğlu A. : *Türk Gazetecilik ve Basın Tarihi*, Dünya Haberler Ajansı neşriyatı, İstanbul - 1959, ss: 96.
185. Petrosyan, Y.A. : *Sovyet Gözüyle Jöntürkler*, Bilgi yay., Ankara - 1974, ss: 348.
(Yeni Osmanlılar ve Jön Türk basını üzerine bilgiler).
186. Pollak, O. - : *Türk Basını Hakkında Rapor*, İstanbul Gazeteciler Sendikası yay., İstanbul - 1963, ss: 16.
O. Reverdin

R :

187. Ramsaur, R.R. : *Jön Türkler ve 1908 İhtilali*, Sander yay., İstanbul - 1972, ss: 216.
(Çev: N. Ülken)
- Reverdin, Olivier : Bkz: 186.

188. Sağlam, Nezih : *Cemal Sağlam / 9 Şubat 1904 - 20 Ekim 1955*, Hepak Basımevi, İzmir - 1956, ss: 152.
189. Sayılğan, Aclan : *Türkiye'de Sol Hareketler 1871 - 1973*, Otağ yay., İstanbul - 1976, 3. baskı, ss: 618.
(Türkiye'de sol basın üzerine bilgiler).
190. Sertel, M. Zekeriya : *Hatırladıklarım*, Gözlem yay., İstanbul - 1977, 2. baskı, ss: 316.
191. Sertel, Sabiha : *Roman Gibi 1919 - 1950*, Ant yay., İstanbul - 1969, ss: 420.
192. Simoneffy, V.A. : *İbrahim Müteferrika*, Başbakanlık Basın ve Yayın Genel Müdürlüğü yay., İstanbul - 1945, ss: 32.
(Çev: F. Yener)
193. Sinanoğlu, Necdet : *Toplattırılan Yayınlar - Yargıtay Kararları*, Yeni Elif yay., Ankara - 1980, ss: 136.
194. Somer, Ziya : *Yakın Çağlarda Fikir ve Edebiyat Tarihimizde İzmir*, Nefaset Matbaası, İzmir - 1944.
195. Somer, Ziya : *Bir Şehrin ve Adamın Tarihi : Tevfik Nevzat. İzmir'in Fikir ve Hürriyet Kurbanı*, Ahenk Matbaası, İzmir - 1948.
196. Sungu, İhsan : *İlk Türk Matbaasına Dair Yeni Vesikalar*, 1938.

197. Şapolyo, E. Behnan : *Türk Gazeteciliği Tarihi ve Her Yönü İle Basın*, Güven Matbaası, Ankara - 1976, ss: 323+38.

198. Şapolyo, E. Behnan : *Ziya Gökalp. İttihadı Terakki ve Meşrutiyet Tarihi, İnkılap ve Aka yay., İstanbul - 1974, 2. baskı, ss: 318.*
199. Şehbenderzade A.H. *Huzur-u Aklü Fen'de Maddiyyun Meslek-i Dalaleti (İlim Karşısında Maddecilik), Tercüman yay., İstanbul - 1976.*
200. Şişmanov, Dimitir : *Türkiye İşçi ve Sosyalist Hareketi 1908 - 1965, Belge yay., İstanbul - 1978.*
(Türkiye'de sol basın üzerine bilgiler).

T :

201. Taçalan, Nurdoğan : *Ege'de Kurtuluş Savaşı Başlar-ken, Milliyet yay., İstanbul - 1971, 2. baskı, ss: 287.*
(1900 - 1919 yılları arasında Ege'de basın hayatı, Hasan Tahsin üzerine bilgiler).
202. Tamer, Erdoğan : *İkinci Türk Basın Kurultayı, Basın Yayın Genel Müdürlüğü yay., Ankara - 1976, ss: 237.*
203. Taner, Hasan : *Halkevleri Bibliyografyası, Recep Ulusoglu Basımevi, Ankara - 1944, ss: 109.*
204. Tanpınar, A.H. : *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi, İstanbul - 1956.*
205. Tansel, F. Abdullah : *Şinasi - Makaleler, Dün - Bugün yay., Ankara - 1960, ss: 110.*

206. Taşkıran, Nimet : *Sürelî Türk Tıp Yayınlarında Cerrahi Makaleler Bibliyografyası 1849 - 1966*, Zeynep Kamil Ana ve Çocuk Sağlığını Koruma Derneği yay., İstanbul - 1968, ss: 36 + 560.
207. Taygan, Ali İsa : *Basın. 4. Kuvvet*, Türk Gazeteciler Federasyonu yay., Ankara - 1968, ss: 126.
208. Temo, İbrahim : *İttihad ve Terakki Cemiyetinin Teşekkülü ve Hidemat-ı Vataniye ve İnkılab-ı Milliye'ye Dair Hatıratım*, Mecidiye - Romanya - 1939.
209. Tevetoglu, Fethi : *Ömer Naci*, Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Kültür yay., İstanbul - 1973, ss: 268.
(Selanik'te basın, İkinci Meşrutiyet basını ve Ömer Naci'nin basın üzerine yazıları).
210. Tevetoglu, Fethi : *Türkiye'de Sosyalist ve Komünist Faaliyetler 1910 - 1960*, Ay yıldız Matbaası, Ankara - 1967, ss: 720.
(ss: 55 - 66 ve ss: 363 - 377'de Türkiye'de sol basın üzerine bilgiler).
211. Tevyan, Pakarad : *Kutlu Yıllar. Yerçanig Darekirk 1953 24rt Dari*, Varol Matbaası, İstanbul - 1953, ss: 160.
212. Togay, M. Feyzi : *Yusuf Akçora'nın Hayatı*, Zaman Kitabevi yay., İstanbul - 1944, ss: 141.

213. Tokgöz, A. İhsan : *Matbuat Hatıralarım 1888 - 1923*, Ahmet İhsan Matbaası, İstanbul - 1930/1931, 2 cilt.
214. Topçuoğlu, Ü.S. : *İlk Kurşun - Hasan Tahsin*, Milliyetçi yay., İstanbul - 1974; ss: 112.
215. Topuz, Hıfzı : *Türk Basın Tarihi*, Gerçek yay., İstanbul - 1973, ss: 270.
216. Tökin, F. Hüsrev : *Basın Ansiklopedisi*, Kulen Basmıevi, İstanbul - 1963, ss: 140.
217. Tör, Vedat Nedim : *Yıllar Böyle Geçti*, Milliyet yay., İstanbul - 1976, ss: 304.
218. Tugay, Asaf : *İbret : Abdülhamid'e Verilen Jurnaller ve Jurnalciler*, Okat yay., İstanbul - 1961.
219. Tunaya, T. Zafer : *Türkiye'de Siyasi Partiler, 1869 - 1952*, İstanbul - 1952.
220. Tunaya, T. Zafer : *Türkiye'nin Siyasi Hayatında Batılılaşma Hareketleri - Müşahadeler ve Tezler*, Yedigün Matbaası, İstanbul - 1960, ss: 255.
221. Tunaya, T. Zafer : *İslamcılık Cereyanı. İkinci Meşrutiyetin Siyasi Hayatı Boyunca Gelişmesi ve Bugüne Bıraktığı Meseleler*, Baha Matbaası, İstanbul - 1962, ss: 25 + 330.
222. Tunaya, T. Zafer : *Hürriyetin İlanı. İkinci Meşrutiyetin Siyasi Hayatına Bakışlar*, Baha Matbaası, İstanbul - 1959, ss: 112.

223. Tuncay, Mete : *Türkiye'de Sol Akımlar 1908 - 1925*, Bilgi yay., Ankara - 1978, 3. baskı, ss: 556.
(Dönemin sol basını üzerine bilgiler).
224. Tükel, Hilmi : *İlk Sayı Gazete ve Mecnualar*, Hilmi Tükel Matbaa ve Kitaphanesi, Aydın - 1960/1966, 15 cilt.
- Tülbentçi, F. Fazıl : Bkz: 113.
225. Tülbentçi F. Fazıl : *Cumhuriyetten Sonra Çıkan Gazete ve Mecnualar - 29 İlk Teşrin 1923 - 31 İlk Kanun 1940*, Devlet Matbaası, Ankara - 1941, ss: 134.
226. Türkeş, Ünal : *Kurtuluş Savaşında Muğla*, Yelken Matbaası, İstanbul - 1973.
(ss: 109 - 110'da Milli Mücadele'de Muğla basını üzerine bilgiler bulunmaktadır).
227. ————— : *Türkiye Dahilinde Çıkan Gazete ve Mecnualar*, Hariciye Vekaleti Matbaası, Ankara - 1930, ss: 13.
228. ————— : *Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi*, Aydınlık yay., İstanbul - 1979, ss: 251.
(1920 - 1932 yıllarında Türkiye'de sol basını).
229. Tütengil, C. Orhan : *Diyarbakır Basını ve Bölge Gazeteciliğimiz*, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi yay., İstanbul - 1965, 2. baskı, ss: 78.

230. Tütengil, C. Orhan : *Yeni Osmanlılardan Bu Yana İngiltere'de Türk Gazeteciliği 1867 - 1967*, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi yay., İstanbul - 1969, ss: 134.

U :

231. Ubcini, J.H.A. : *Türkiye 1850*, Tercüman yay., İstanbul - 1975, 1. cilt.
232. Uğur, Hidayet : *Jön Türklerin Çıkardığı Gazeteler*, İstanbul Üniversitesi Doktora Tezi No: T. 423, İstanbul - 1953.
233. Unat, Faik Reşit : *İlk Türk Matbaası*, 1943.
234. Uraz, Murat : *Ahmet Mithat - Hayatı, Şahsiyeti Eserleri ve Yazılarından Seçme Parçalar*, Tefeyyüz Kitabevi yay., İstanbul - 1940, ss: 63.
235. Uraz, Murat : *Sadri Ertem - Hayatı ve Eserleri*, Semih Lütfi Kitabevi yay., İstanbul - 1940, ss: 88.
236. Us, Asım : *Gördüklerim, Duyduklarım, Duygularım - Meşrutiyet ve Cumhuriyet Devirlerine Ait Hatıralar ve Tetkikler*, Vakıf Matbaası, İstanbul - 1964, ss: 223.
237. Us, Hasan Rasim - Süha Gezgın : *Hakkı Tarık Us 1889 - 1956*, Hakkı Tarık Us Kütüphanesi Tesisi Neşriyatı, İstanbul - 1957, ss: 197.
238. Us, Hakkı Tarık : *Bir Jübilenin İntibaları - Ahmet Midhat'ı Anıyoruz*, Vakıf Basımevi, İstanbul - 1955, ss: 176.
239. Uşaklıgil, H. Ziya : *Saray ve Ötesi*, Hilmi Kitabevi, İstanbul - 1941, 3 cilt.

Ü : _____

240. ————— : *Üçüncü Çalışma Meclisinde Basın Konuları*, İstanbul Gazeteciler Sendikası yay., İstanbul - 1963, 2. baskı, ss: 44.
241. Ülken, Hilmi Ziya : *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*, Ülken yay., İstanbul - 1979, 2. baskı, ss: 496.
242. Üsküdari, Faruk : *Eski Bursa'dan Notlar*, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası yay., Ankara - 1972.
(ss: 119 - 123'de Bursa'da yayınlanan ilk gazete olan *Hüdavendigar* üzerine bilgiler bulunmaktadır).

V : _____

243. ————— : *Vatan Gazetesi : 1923'deki İlk Kuruluşu ve Uzun Tatili Takip Eden Vatan'ın Son On Yıllık Faaliyetinin Hikayesi 19 Ağustos 1950'deki Yıldönümü Münasebetile / 1923 - 1925 / 1940 - 1950*, İsmail Akgün Matbaası, 1950, ss: 40.

Y : _____

244. Yalçın, H. Cahit : *Siyasal Anılar*, Türkiye İş Bankası Kültür yay., İstanbul - 1976, ss: 311.
245. Yalçın, H. Cahit : *Edebiyat Anıları*, Türkiye İş Bankası Kültür yay., İstanbul - 1975, ss: 173.

246. Yazgıç, Kamil : *Ahmet Mithat Efendi - Hayatı ve Hatıraları*, Tan Basımevi, İstanbul - 1940, ss: 87.
247. ————— *Yurda Sokulması ve Elden Ele Geçmesi* Yasak Yayınlar, T. C. Ulaştırma Bakanlığı PTT. İşletme Genel Müdürlüğü yay., İzmir - 1952, ss: 273.
248. Yücebaş, Hilmi : *Büyük Mücahit Hüseyin Cahit : Hayatı ve Mücadeleleri, Nükte ve Fıkralar, Hicivler, Karikatürler, Düşünceler, Hatıralar, Yazılarından Örnekler*, İstanbul - 1960, ss: 128.
249. Yücebaş, Hilmi : *Ulunay : Hayatı, Hatıraları, Eserleri*, Yaylacık Matbaası, İstanbul - 1968, ss: 255.

II — MAKALELER

A :

250. Abadan, Nermin : «Cumhuriyet ve Ulus Gazeteleri Hakkında Muhteva Tahlili», *Ank. Üniv. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, c: 16, No: 2, Haziran - 1961, ss: 93 - 118.
251. Abadan, Nermin : «Gazeteciliğin Gelişim Safhaları», *Ank. Üniv. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, c: 16, No: 1, Mart - 1961, ss: 118 - 140.
252. ————— : «Abdullah Battal - Taymas 8/12/ 1883 - 26/4/1969», *Türk Kültürü*, c: 7, No: 79, Mayıs - 1969, ss: 69 - 72.
253. Acaroğlu, Türker : «Dünyada Basılan İlk Türkçe Kitap 'Vankulu Lûgati' Değildir», *Milliyet Sanat Dergisi*, Yeni Dizi No: 7, Ağustos - 1980, ss: 67 - 70.
254. Acaroğlu, Türker : «Dünyada Basılan İlk Türkçe Kitap Bir Antlaşmadır», *Milliyet Sanat Dergisi*, Yeni Dizi No: 8, Eylül - 1980, ss: 75 - 79.
255. Acaroğlu, Türker : «Sultan Abdülhamit II Döneminde Dış Yayın Yasaklamaları», *Ulusal Kültür*, No: 5, Temmuz - 1979, ss: 135 - 154.

256. Acaroğlu, Türker : «Yayın Hayatımızdaki Gelişmeler», *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, c: 15, No: 2, 1966, ss: 92 - 111.
257. Aksoy, Mehmet : «Mekteb-i Sultani ve Ali Suavi», *Türk Kültürü*, c: 13, No: 150 - 152, Nisan - Mayıs - Haziran - 1975, ss: 33 - 36.
258. Aktepe, M. Münir : «Mehmet Salahi Bey ve Mecmuası Hakkında Bazı Notlar», *İst. Üniv. Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, c: 15, No: 20, Mart - 1965, ss: 55 - 72.
259. Aktepe, M. Münir : «Mehmet Salahi Bey ve Mecmuasından Bazı Kısımlar», *İst. Üniv. Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, c: 16, No: 21, Mart - 1966, ss: 15 - 38.
260. Aküzüm, Feyzi : «'Açıkgöz' Gazetesi», *Azerbaycan*, c: 26, No: 224, Ekim - Kasım - Aralık - 1977, ss: 9 - 11.
261. Alacalıoğlu, Orhan : «Cumhuriyet Döneminde Türk Basını», *Halkevleri Dergisi*, c: 9, No: 102, Nisan - 1975, ss: 28 - 34.
262. Alemdar, Korkmaz : «Basında Kadro Dergisi ve Kadro Hareketi İle İlgili Bazı Görüşler», *Kadro* (tıpkıbasım), Haz: Cem Alpar, Ankara İTİA. yay., Ankara - 1978, c: 1, ss: 21 - 42.
263. Alpay, Meral : «Türkçe Basma Kitapların Beşik (İnkunabel) Devri», *İst. Üniv. Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Yıllığı*, No: 5, İstanbul - 1973, ss: 588 - 599.

264. Alpman, H. Kadri : «İbrahim Müteferrika ve Şeceresi», *Pos - Tel*, c: 2, No: 16, Şubat - 1954, ss: 7 - 9.
265. Anıl, Yalçın : «Meslek Yayınları Üzerine Belgesel Açıklama», *Orman Mühendisliği*, c: 12, No: 2, Şubat - 1973, ss: 1 - 9.
266. Arar, İsmail : «Kurtuluş Savaşının Ünlü Gazeteleri», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, ss: 12 - 13.
267. Aras, Refet Avni : «1870 Muharebeleri ve Bismarck'ın Türk Matbuatına Teşekkürleri», *Kalem*, c: 1, No: 6, Ağustos - 1938, ss: 236 - 238.
268. Arpınar, Seval : «İlk Kadın Gazetesi - Kadınlara Mahsus Gazete», *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, c: 3, No: 16, Ocak - 1969, ss: 29 - 33.
269. Arslantürk, Zeki : «Sosyolojik Araştırmalara Kaynak Olması Bakımından 1919 - 1923 Yılları Arası İstanbul Basını Bibliyografyası», *Atatürk Üniv. İşletme Dergisi*, c: 3, No: 1 - 2, Şubat - 1978, ss: 197 - 225.
270. Asna, M. Alaettin : «Türk Gazeteciliğinde Mülkiye'nin Yeri», *Mülkiyeliler Birliği Dergisi*, No: 59, 1980, ss: 47 - 51.
271. Aşan, M. : «Ali Kemal», *Türk Silahlı Kuvvetleri Malulleri Dergisi*, c: 2, No: 130 - 135, Ocak - Haziran - 1971.
272. Aşkun, Vehbi Cem : «Anadolu Basınında Kırk Yıl», *Emre*, c: 6, No: 69, Ocak - 1970, ss: 1 - 3.

273. Atilla, Osman : «Genel Türk Basın Tarihi ve Anadolu Basın Tarihi Konusunda Tebliğ», *İkinci Türk Basın Kurultayına Sunulacak Tebliğler*, Basın - Yayın Genel Müdürlüğü, yay., Ankara - 1975.

B :

274. Banoğlu, A. Niyazi : «Belgeler Karşısında Basın Hürriyetinin Hudutları», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 142 - 155.
275. Battal - Taymas, A. : «Rusya Türkleri Arasında Matbuatın Tarihçesi ve Bugünkü Durumu», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 47 - 64.
276. Battal - Taymas, A. : «On Yıl Kötürüm Halde Çalışmış Olan Kazanlı Bir Muharrir Fatih Emirhan 1885 - 1926», *Türk Kültürü*, c: 3, No: 29, Mart - 1965, ss: 319 - 324.
277. Baydar, Mustafa : «Basınımızın Kurbanları - Ahmet Samim», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, s: 21.
278. Baydar, Mustafa : «Basınımızın Şehitleri: Hasan Fehmi - Ahmet Samim - Zeki Bey», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 65 - 77.
279. Baydar, Mustafa : «Atatürk ve Basın», *Türk Dili*, c: 30, No: 278, Kasım - 1974, ss: 863 - 871.

280. Baykal, B. Sıtkı : «Şark Buhranı ve Sabah Gazetesi - 1876», *Ank. Üniv. Dil, Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*, c: 6, No: 4, 1948.
281. Baykara, Hüseyin : «1905 ve 1917 Rus İnkıpları Arasında Azerbaycan'da Basın», *Türk Kültürü*, c: 2, No: 21, Temmuz - 1964, ss: 114 - 117.
282. Binark, İsmet : «Türkiye'ye Matbaanın Geç Girişinin Sebepleri Üzerine», *Türk Kültürü*, c: 6, No: 65, Mart - 1968, ss: 295 - 304.
283. Binark, İsmet : «Türk Kültür ve Medeniyetinin Bir Buluşu Olan Matbaacılığın Tarihçesi», *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, c: 17, No: 2, 1968, ss: 83 - 90.
284. Binark, İsmet : «Basının İctimai Önemi ve İlk Türkçe Gazeteler», *Önasya*, c: 5, No: 49, Eylül - 1969, ss: 4 - 5.
285. Birsen, Edibe : «15. Yüzyılda İstanbul'da Matbaanın İlk Kuruluşu Üzerine Dokümanlar», *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, c: 2, No: 1 - 2, 1962, ss: 29 - 39.
286. ————— : «Bir Yazarın 25 Yılı - Burhan Arpad», *Yeditepe*, c: 2, No: 43, Temmuz - 1961, s: 6.
287. B.S. : «Zonguldak'ta Gazetecilik», *İş*, c: 20, No: 159, Kasım - 1954, ss: 16 - 20.

C :

288. Can, Fahri : «Büyük Kahraman, Şehit Gazeteci Osman Nevres», *Türk Yurdu*, c: 4, No: 9, Eylül - 1965, ss: 1-3.
289. Cenab Şahabettin : «Ahmet Mithat Efendi - Gazeteci», *Cumhuriyet*, 18.6.1933.
290. Cerrahoğlu, A. : «Osmanlı Döneminde İlk Sosyalist Yayınlar», *Ant*, No: 5, Ağustos - 1970, ss: 83 - 84.
291. Cerrahoğlu, A. : «Gâve'ye Karşı Baha Tevfik», *Ant*, No: 6, Eylül - 1970, ss: 83 - 84.
292. Coşar, Ömer Sami : «Milli Mücadele, Matbuat Sevgisi ve Albayrak», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 3, No: 3 - 4, 1962 - 1963, ss: 59 - 65.

Ç :

293. Çağatay, Saadet : «Abdullah Battal - Taymas 8/12/1882 - 25/4/1969», *Azerbaycan*, c: 18, No: 191 - 196, 1970, ss: 13 - 20.
294. Çavlı, Emin Ali : «Türk Gazeteciliğinin 100 Yılı ve İlk Gazetelerimiz», *İş ve Düşünce*, c: 26, No: 225 - 226, Mayıs - Haziran - 1960, ss: 7 - 8.

D :

295. Dağlı, M. : «Saraybosna'da İlk Çıkan Gazete: Gülşen-i Saray», *Tarih Dünyası*, No: 38, Şubat - 1953, ss: 1589 - 1591.
296. Deligönül, Mehmet : «Ahmet İhsan Tokgöz 1868-1942», *Türk Dili*, c: 25, No: 246, Mart - 1972, ss: 564 - 567.

297. Deligönül, Mehmet : «Hüseyin Cahit Yalçın 1874-1957», *Türk Dili*, c: 25, No: 246, Mart - 1972, ss: 570 - 576.
298. Deliorman, Altan : «İlk Türk Gazetesi», *Türk Kültürü*, c: 2, No: 23, Eylül - 1964, ss: 6 - 11.
299. Deliorman, Altan : «Türk Basın Tarihi», *Türk Kültürü*, c: 4, No: 43, Mayıs - 1966, ss: 44 - 47.
300. Deliorman, Altan : «İsmail Gaspıralı ve Tercüman Gazetesi», *Türk Kültürü*, c: 6, No: 69, Temmuz - 1968, ss: 63 - 58.
301. Deliorman, Altan : «Mahmut Necmettin Deliorman 1897 - 1973», *Türk Kültürü*, c: 12, No: 134, Aralık - 1973, ss: 60 - 62.
302. Deliorman, N. : «Balkan Gazetesi ve Muharriri Etem Ruhi Balkan», *Milli Işık*, c: 1, No: 4, Ağustos - 1967, ss: 18-20.
303. Deliorman, N. : «100 Lira Sermaye İle Çıkan Gazete: İstiklal», *Milli Işık*, c: 5, No: 49, Mayıs - 1971, ss: 13 - 15.
304. Deliorman, N. : «Balkanlar Mücahidi : Ruhi», *Türk Dünyası*, c: 7, No: 24, Ocak - Şubat - Mart - 1972, ss: 10 - 12.
305. Demirkan, S. : «Türkiye'de Yayınlanan Köye ve Ziraate Dair Gazete ve Dergiler», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 241 - 242.

306. Dinçer, Ferruh : «Mecmuayı Fünunu Baytariye ve Osmanlı Cemiyeti İlmiyye-i Baytariyesi», *Türk Veteriner Hekimleri Derneği Dergisi*, c: 35, No: 3 - 4, Mart - Nisan - 1965, ss: 198 - 203.
307. Dinçer, Ferruh : «Türkiye'de Veterinerlik ve Tarım Alanında İlk Süreli Yayın 'Vasita-i Servet' Üzerine Bir İnceleme», *Fırat Üniv. Veteriner Fakültesi Dergisi*, c: 3, No: 1, 1976, ss: 66 - 83.
308. Duran, Lütfi : «Resmi Gazetenin Yayınları Üzerine», *Amme İdaresi Dergisi*, c: 1, No: 1, Mart - 1970, ss: 5 - 15.

E

309. Ediz, Hasan Ali : «Türkçe Tiyatro Dergileri», *Tiyatro*, 1963, ss: 17 - 27.
310. Ediz, Hasan Ali : «50 Yıllık Arkadaşım ve Dostum Refik Ahmet Sevensil», *Yeni Edebiyat*, No: 12, Ekim - 1970, ss: 4 - 5.
311. Eren, İsmail : «1866 Yılından Sonra Bosna - Hersek, Kosova ve Makedonya'da Yayınlanan Türkçe Gazete ve Dergiler», *Bilgi* c: 14, No: 163 - 167, Ekim - 1960/Şubat - 1961.
312. Eren, İsmail : «Bosna - Hersek'de Türkiye ve Avusturya İdaresi Altında Yayınlanan Türkçe Gazete ve Dergiler», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, ss: 14 - 15.

313. Eren, İsmail : «Kosova Sanayi Mektebi», *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, c: 3, No: 18, Mart - 1969, ss: 34 - 38.
(Bölgedeki Türkçe basın üzerine genel bilgiler özet olarak verilmektedir).
314. Eren, İsmail : «Şubban-ı Vatan'ın Üsküp'teki Faaliyetleri 1908 - 1912», *Türk Dünyası*, c: 4, No: 14, Temmuz - Ağustos - Eylül - 1969, ss: 20 - 23.
315. Eren, İsmail : «Tuna Vilayeti Matbaası ve Neşriyatı 1864 - 1877», *Türk Kültürü*, c: 3, No: 29, Mart - 1965, ss: 311 - 318.
316. Eren, İsmail : «Yugoslav Topraklarında Türkçe Basın», *Sesler*, No: 19, 1966, ss: 51 - 73/No: 20, 1967, ss: 18 - 20, (Üsküp - Yugoslavya).
317. Eren, İsmail : «Yugoslavya'da Türk Basını», *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, c: 4, No: 23, Ağustos - 1969, ss: 20 - 29.
318. Erişçi, Lütfi : «Türkiye'de Gazeteler», *Yeni Adam*, No: 210, Ocak - 1938, ss: 12 - 13.
319. Erişçi, Lütfi : «Türkiye'de Mecmualar», *Yeni Adam*, No: 231, Haziran - 1939, s: 4.
320. Erişçi, Lütfi : «Mecmualarımız», *Yeni Adam*, No: 231, Ocak - 1938, s: 8.
321. Erozan, Celal Sahir : «Ahmet İhsan», *Ülkü*, c:, No: 34, Birincikanun - 1935, ss: 290 - 292.

322. Ertuğ, H. Refik : «Türk Gazeteciliğinin Doğuşu», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 9 - 11.
323. Ertuğ, H. Refik : «Türkiye'de Basın ve Yayın Mevzuatının Doğuşu ve Gelişimi», *Yüzüncü Yıl Armağanı*, 1959, ss: 37 - 48.
324. Ertuğ, H. Refik : «Türk Basını Nasıl Doğdu ve Gelişti?», *Yeni Türkiye*, Nebioğlu yay., İstanbul - 1959, ss: 170 - 205.
325. Erus, Faruk : «Donanma Dergisinin Tarihçesi», *Donanma Dergisi*, c: 80, No: 456, Ocak - 1967, s: 72.
326. Esin, Emel : «Müfide Ferit Tek 1892 - 1971», *Türk Kültürü*, c: 9, No: 103, Mayıs - 1971, s: 72.
327. ————— : «Eski Dergilerden Serveti Fünun», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, s: 16.
328. Esmer, A. Şükrü : «Anadolu Ajansının Millileşmesi», *Milliyet*, 25.2.1934.

F :

329. Fındıkoğlu, Z.F. : «Albayrak Koleksiyonu Etrafında», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 3, No: 3 - 4, Kasım - 1962/1963, ss: 107 - 110.
330. Fındıkoğlu, Z.F. : «Erzurum Gazeteciliğinin 100. Yılı», *İş ve Düşünce*, c: 33, No: 264, Aralık - 1968, ss: 12 - 15.

331. Fındıkoğlu, Z.F. : «XIX. Asırda Avrupa'da Türkçe Matbuat ve 'Osmanlı', 'Yıldız' Gazeteleri», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, s: 115.
332. Fındıkoğlu, Z.F. : «XIX. Asırda Türkiye Dışındaki Matbuatımız: İkinci Hürriyet», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 1, No: 1, Kasım - 1960, ss: 44 - 49.
333. Fındıkoğlu, Z.F. : «Türk Gazetecilik Tarihi ve Gaspıralı İsmail Bey», *Emel*, c: 4, No: 24, Eylül - Ekim - 1964, ss: 13 - 17.

G

334. ————— : «Gaspıralı İsmail Bey», *Emel*, c: 11, No: 65, Temmuz - Ağustos - 1971, ss: 5 - 12.
335. Gazimihal, M.R. : «Dileğimiz : Maarif Vekaleti Neşriyat Müdürlüğüne Açık Mektup», *Müzik ve Sanat Hareketleri*, No: 1, Eylül - 1934, ss: 3 - 5, 9.
(Türkiye'de yayınlanan musiki ile ilgili dergiler hakkında özet içermektedir).
336. Gerçek, S. Nüzhet : «İlk Basın Tarihçimiz», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, s: 22.
337. Gerçek, S. Nüzhet : «Le Moniteur Ottoman - Fransızca Takvimi Vekayi», *Yeni Türk Mecmuası*, No: 3, Birincikanun - 1932.

338. Gerçek, S. Nüzhet : «Jön Türk Gazeteleri», *Akşam*, 19.3.1941.
339. Gerçek, S. Nüzhet : «Jön Türk Neşriyatı», *Akşam*, 3.4.1941.
340. Gerçek, S. Nüzhet : «Takvim-i Vekayi», *Aylık Ansiklopedi*, c: 1, İstanbul - 1945, ss: 189 - 191.
341. Gerçek, S. Nüzhet : «Vilayet ve Nezaret Salnamele-ri», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 1, Kasım - 1960, ss: 7 - 9.
342. Gerçek, S. Nüzhet : «Cumhuriyetin Onuncu Yıldönümünde Yapılan Neşriyat», *Ülkü*, c: 2, No: 12, İkincikanun-1934, ss: 443 - 455/c: 3, No: 14, Nisan - 1934, ss: 134 - 139.
343. Giz, Adnan : «İlk Türk Gazetesinin Adı Nasıl Seçildi?», *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, c: 11, No: 64, Ocak - 1973, ss: 23 - 26.
344. Gökberk, M. Ali : «Kadro ve Neşriyatı», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 1, No: 1, Kasım - 1960, ss: 40 - 43.
345. Göksel, A. Nüzhet : «Küçük Mecmua», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 1, No: 1, Kasım - 1960, ss: 36 - 38.
346. Gökşen, E. Naci : «Türkiye'de Matbaa», *Türk Dili*, c: 12, No: 144, Eylül - 1963, ss: 808 - 810.

347. Gökşen, E. Naci : «Cumhuriyetten Bu Yana Çocuk Yayınlarımız», *Ülkücü Öğretmen*, c: 15, No: 175, Aralık - 1973, s: 15.
348. Görün, Nurten : «Meslek Dergimizin Otuz Altıncı Yıldönümü de Olabilirdi», *TRT Yayıncılık ve Haberleşme*, c: 2, No: 13, Nisan - 1976, ss: 8 - 9.
349. Görün, Nurten : «Radyo Mecmuasından Öğrendiklerimiz», *TRT Yayıncılık ve Haberleşme*, c: 2, No: 15, Haziran - 1976, ss: 15 - 21.
350. Güsar, Vasfi : «Vassan - Girey Cabagi'nin Ölümü», *Yeni Kafkas*, c: 5, No: 54, Kasım - Aralık - 1961, ss: 2 - 3.

H

351. Halaçoğlu, Yusuf : «Batı Trakya Türk Basınından Seçmeler», *Türk Kültürü*, c: 14, No: 159, Ocak - 1976, ss: 29 - 37.
352. Hızal, A. Hazer : «Kuzey Kafkasya İstiklali ve Türkiye Matbuatı 1918», *Birleşik Kafkasya*, c: 1, No: 2, Kasım - Aralık - 1964/Ocak - 1965, ss: 23 - 26.
353. Hünalp, Ayhan : «İşveren Sendikalarının Gazeteleri», *İstanbul Sanayi Odaları Dergisi*, c: 5, No: 57, Kasım - 1970, s: 21.

İ

354. ————— : «İkinci Meşrutiyette Basın», *Yasama ve Yargı Dergisi*, No: 22, Ocak - 1964, ss: 1 - 8.

- İlkin, Selim : Bkz: 448.
355. İmece, Basri : «Türkiye'de Kooperatif Basın», *Karınca*, c: 42, No: 467, Kasım - 1975, ss: 9 - 11.
356. İnanç, Remzi : «Kırk Yıl Önceki Dergilerimiz : Ses/Yeni Ses Dergisi», *Bilim ve Sanat*, c: 1, No: 1, Ocak - 1981, ss: 22 - 24.
357. İnanç, Remzi : «Kırk Yıl Önceki Dergilerimiz : Yürüyüş», *Bilim ve Sanat*, c: 1, No: 2, Şubat - 1981, ss: 32 - 34.
358. İnanç, Remzi : «Kırk Yıl Önceki Dergilerimiz : Adımlar», *Bilim ve Sanat*, c: 1, No: 3, Mart - 1981, ss: 34 - 36.
359. İskit, S. Rıfat : «Bizim İlk Matbaamız», *Aylık Ansiklopedi*, c: 3, 1946, ss: 812 - 817.
360. İskit, S. Rıfat : «Agah Efendi», *Dünya ve Türkiye*, c: 10, No: 114, Şubat - 1960, ss: 14, 18.
361. İskit, S. Rıfat : «Fikir Gazeteciliğimiz 100 Yaşında : İlk Fikir Gazetemiz ve Sahibi Agah Efendi», *Yıllık-İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 1, No: 1, Kasım - 1960, ss: 59 - 61.
362. İskit, S. Rıfat : «Agah Efendi Piyrimiz, Şinasi Üstadımızdır», *Kalem*, c: 1, No: 2, Nisan - 1938, ss: 47 - 49.
363. ————— : «İstanbul Ticaret Odası Gazetesinin Tarihçesi», *İstanbul Ticaret Odası Dergisi*, c: 8, No: 930, Ocak - 1966, ss: 4, 13.

364. Kalemci, Ali : «Anadolu Ajansı Nasıl Kuruldu?», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, s: 25.
365. Kandemir, Feridun : «Düşmanın Susturamadığı Gazete», *Türk Kültürü*, No: 145, Kasım - 1974, ss: 35 - 37.
366. Kara, Mustafa : «Cumhuriyet Öncesi Tasavvufi Yayın Organları ve Cemiyetler», *Hareket*, No: 8, Ekim - 1979, ss: 16 - 22.
367. Karamanhoğlu, F.A. «Kültür Tarihimizde Matbaanın Yeri», *Türk Kültürü*, c: 9, No: 100, Şubat - 1971, ss: 63 - 65.
368. Karaöz, Sadık : «Manisa'da Basın Hayatı», *Bilgi*, c: 12, No: 143, Şubat - 1959, ss: 13 - 14.
369. ————— : «Kars'ta Matbuat Hayatı», *İş Dergisi*, c: 14, No: 85, Eylül - 1948, ss: 198 - 199.
370. Kaynardağ, Arslan : «Basın Tarihimizin Kaynakları», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, ss: 7 - 8.
371. Kaynardağ, Arslan : «Bizde Öğretim ve Eğitimle İlgili Eski Dergiler», *Bilgi*, c: 12, No: 142, Ocak - 1959, ss: 13 - 15.
372. Keskinoglu, Osman : «Türkiye'de Matbaanın Tesisi ve Mushaf Basımı», *Ank. Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, c: 15, 1967, ss: 121 - 139.

373. Kırimal, Edige : «Kırım Türklerinin Milli Basını», *Emel*, c: 1, No: 6, Eylül - 1961, ss: 5 - 6.
374. ————— : «Kırk Yıl Önceki Bir Girişim : Fen ve Teknik' Dergisi», *Doğa ve Bilim*, No: 3, Eylül - Ekim - 1980, ss: 90 - 93.
375. Kutlu, Şemsettin : «Ahmet Mithat Efendi», *Türk Dili*, c: 25, No: 246, Mart - 1972, ss: 485 - 499.
376. Kutlu, Şemsettin : «Cumhuriyet Devrinin Basın Hayatına Bir Bakış», *Hayat Tarih Mecmuası*, c: 2, No: 9 - 10, Ekim - 1973, ss: 83 - 97.
377. Kutlu, Şemsettin : «Şinasi», *Hayat Tarih Mecmuası*, c: 2, No: 7, Ağustos - 1971, ss: 23 - 28.
378. Kutlu, Şemsettin : «Parlak Bir Gazetecilikten Vatan Hainliğine Kadar Düşerek Linç Edilen Bir Münevverin Hayat Hikayesi : Ali Kemal», *Hayat Tarih Mecmuası*, c: 2, No: 12, Aralık - 1970, ss: 67 - 74/c: 1, No: 2 - 3, Şubat - Mart - 1971, ss: 67 - 74/ss: 69 - 71.
379. Kutluk, Halil : «Nezaret Mecmuaları» *Tarım Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü Teknik Haberler Bülteni*, c: 1, No: 3, Eylül - 1962, ss: 125 - 134.
380. Kür, İsmet : «1896'dan Bu Yana Çocuk ve Gençlik Dergileri», *Cumhuriyet*, 27.10.1965.

L :

381. Lewis, Bernard : «II. Abdülhamit Devrinde Türk Basını», *Hayat Tarih Mecmuası*, c: 2, No: 10, Ekim - 1970, ss: 26 - 33.

M :

382. Mecdi Sadrettin : «Yüz Yirmi Bir Ay Evvel», *Ülkü*, c: 2, No: 9, Ekim - 1933, ss: 266 - 269.
383. Mehmetzade, M.B. : «Azerbaycan Muhacirlik Matbuatının Otuz Yıllığı 1923 - 1953», *Azerbaycan*, c: 2, No: 7, Ekim - 1953, ss: 8 - 12.
384. Mehmetzade, M.B. : «Molla Nasrettin Elli Yıl Evvel İntişar Etmmişti», *Azerbaycan*, c: 5, No: 50 - 51, Mayıs - Haziran - 1956, ss: 3 - 6.
385. Memişoğlu, Fikret : «Elazığ'da Basın Hayatı», *Yeni Fırat*, c: 2, No: 22, Nisan - 1964, ss: 21 - 26.
386. Menteş, Suphi : «'Hakimiyet-i Milliye'nin Zafer Sayısı 20 Eylül 1921», *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, c: 6, No: 35, Ağustos - 1970, ss: 50 - 56.
387. Mevlanagil, E.Ş. : «Türk Basınında Sinema Yazıları ve Dergileri», *Hayat Tarih Mecmuası*, c: 1, No: 6, Temmuz - 1972, ss: 48 - 52.

N :

388. Noyan, S. Bahri : «Deniz Matbaasının Tarihçesi», *Hayat Tarih Mecmuası*, c: 1, No: 6, Temmuz - 1969, ss: 35 - 37.

389. Okay, Vahap : «Atatürk Anadolu Ajansını Nasıl Kurmuştu?», *Sanat Dünyası*, c: 8, No: 185, Kasım - 1963, ss: 8 - 10.
- Olgun, İbrahim : Bkz: 409.
390. Oral, Fuat Süreyya : «Türkiye'de İlk Matbaacılık», *Mesleki ve Teknik Öğretim*, c: 18, No: 211, Eylül - 1970, ss: 2 - 4.
391. Oral, Fuat Süreyya : «Türk Basınında İlk Bilim ve Teknik Dergisi Mecmua-i Fünun», *Mesleki ve Teknik Öğretim*, c: 19, No: 220, Haziran - 1971, ss: 7 - 9.
392. Oral, Fuat Süreyya : «Türk Basını: İmparatorluk Döneminde İlk Bilim ve Teknik Konulu Süreli Yayınlar», *Mesleki ve Teknik Öğretim*, c: 19, No: 227, Ocak - 1972, ss: 17 - 19.
393. Oral, Fuat Süreyya : «Türkiye'de İlk Gazetecilik», *Mesleki ve Teknik Öğretim*, c: 18, No: 212, Ekim - 1970, ss: 15 - 17.
394. Oransay, Gültekin : «Türkiye'de Defter ve Dergi Bıçımında Fasıl Yayınları 1875 - 1976», *Ank. Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, No: 22, 1977, ss: 277 - 295.
395. Oransay, B. Sıtkı : «Yeni Harfler Birliği ve Yeni Harfler Dergisi Üzerine Notlar», *Mülkiyeliler Birliği Dergisi*, c: 4, No: 25, Ekim - Kasım - Aralık - 1971, ss: 24 - 28.

396. Orhonlu, Cengiz : «Türkçe Yayınlanan İlk Gazete : Takvim-i Vekayi», *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, c: 1, No: 6, Mart - 1968, ss: 35 - 39.
397. Ortalan, Cafer : «Tercüman», *Kırım*, c: 1, No: 4, Nisan - 1957, ss: 101 - 106.

Ö

---

398. Öcal, Orhan : «Dergimizin Tarihçesi», *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, c: 86, No: 221, Mart - 1967, ss: 1 - 12.
399. Önder, Mehmet : «80 Yıl Önce Yayınlanan Bir Sanat ve Edebiyat Dergisi», *Hisar*, c: 5, No: 15, Mart - 1965, ss: 10-11.
400. Önder, Ali Rıza : «Ceride-i Mehakim'den Yargıtay Dergisine», *Yargıtay Dergisi*, c: 2, No: 4, Ekim - 1976, ss: 121 - 143.
401. Öndeş, Osman : «Donanma Dergimiz», *Donanma Dergisi*, c: 77, No: 446, Temmuz - 1964, ss: 87 - 97.
402. Önerli, Selahattin : «Kitapçı ve Matbaaların Faaliyetlerini Düzenleyen İlk Yönetmelik», *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, c: 15, No: 1, 1966, ss: 25 - 27.
403. Öymen, M. Raşit : «Sosyal Çevre Etkilerinden Dergiler : Türkiye'de Siyasal Eğitim Yönünden Çocuk ve Gençlik Dergileri», *Pedagoji Cemiyeti Dergisi*, c: 3, No: 1 - 2, Ekim - Kasım - Aralık - 1966/Ocak - Şubat - Mart 1967, ss: 619 - 626.

404. Özdoğan, İsmail : «Türkiye'nin En Eski Kasaba Dergilerinden Merzifon», *Hayat Tarih Mecmuası*, c: 1, No: 3, Nisan - 1971, ss: 18 - 19.
405. Özerdim, S. Nabi : «Eski Harflerle Basılmış Eserler Kataloğu», *Varlık*, c: 4, No: 789, Haziran - 1973, s: 15.
406. Özerdim, S. Nabi : «Basın Tarihimiz Karanlıktadır», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, ss: 3, 30.
407. Özerdim, S. Nabi : «Kurtuluş Savaşı Yazını Zaman Dizini», *Türk Dili*, c: 34, No: 298, Temmuz - 1976, ss: 122 - 125.
408. Özerdim, S. Nabi : «Türk Öykü Kitapları Zaman Dizini», *Türk Dili*, c: 32, No: 286, Temmuz - 1975, ss: 156 - 165.
409. Özkırımlı, Atilla - İbrahim Olgun : «Ebüzziya Tevfik 1848 - 1913», *Türk Dili*, c: 25, No: 246, Mart - 1972, ss: 500 - 509.
410. Özoran, B. Remzi : «Kıbrıs'ta Türk Gazeteciliği: İngiliz Geçici İdaresi Devrinde», *Türk Kültürü*, c: 4, No: 41, Mart - 1966, ss: 471 - 476.
411. Özoran, B. Remzi : «Kurtuluş Savaşında Kıbrıs Türk Basını», *Türk Kadını*, c: 6, No: 59-60, Nisan - Mayıs - 1971, ss: 24 - 26/ss: 24 - 27.
412. Özoran, B. Remzi : «Anadolu Kurtuluş Savaşı Yıllarında Kıbrıs'ta Türk Basını», *Türk Tarih Kongresi 2*, Türk Tarih Kurumu yay., Ankara - 1973, ss: 910 - 951.

413. Özön, M. Nihat : «Gazeteciliğimiz ve Agah Efendi», *Kalem*, c: 1, No: 1, Nisan - 1938, ss: 1 - 4.
414. Özön, M. Nihat : «Ebüzziya Tefvik», *Kalem*, c: 1, No: 3 - 4, Mayıs - Haziran - 1938, ss: 105 - 109/ss: 164 - 169.
415. Özön, M. Nihat : «Namık Kemal ve İbret Gazetesi», *Kalem*, c: 2, No: 7, Birincikanun - 1938, ss: 9 - 10.
416. Özön, M. Nihat : «İbret Gazetesi», *Kalem*, c: 2, No: 8, İkincikanun - 1939, ss: 64 - 67.
417. Özön, M. Nihat : «Şinasi Avrupa'ya 18 - 20 Yaşlarında Gitmedi», *Kalem*, c: 2, No: 9, Şubat - 1939, ss: 100 - 102.

R

418. Revnakoğlu, C.S. : «Erzurum Matbuatı Tarihi, Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi, c: 1, No: 1, Kasım - 1960, ss: 25 - 35/c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 227 - 232.
419. Revnakoğlu, C.S. : «Erzurum Matbuatı», *İş ve Düşünce*, c: 26, No: 236, Ekim - Kasım - Aralık - 1961, ss: 20 - 24.
420. Revnakoğlu, C.S. : «Erzurum Matbuatı», *Tarih Yolunda Erzurum*, c: 1, No: 1, Ocak - 1959, ss: 7 - 8/c: 1, No: 3, Temmuz - 1959, ss: 13 - 14/c: 1, No: 4, Aralık - 1959, ss: 5 - 6/c: 2, No: 5 - 6, Mart - Haziran - 1960, ss: 7 - 8, 30/c: 2, No: 7 - 8, Ocak - 1961, ss: 6 - 7/c: 2, No: 9 - 10, Aralık - 1961, s: 10.

421. Sağay, Mehmet : «Türkiye'de Basın Hukukunun Tarihçesi, *Atatürk Türkiye'si*, No: 5, Şubat - 1974, ss: 17 - 21.
422. Sakıp, Ömer : «Basın İlan Kurumu», *Forum*, c: 16, No: 221, Haziran - 1963, ss: 13 - 15.
423. Salgır, Abdülkadir : «Matbaacılığın İlk Ürünleri: İnkunabeler», *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, c: 5, 1956, ss: 191 - 201.
424. Sılacı, Ferhat : «Bizde Gazete Müvezziiliğinin Tarihçesi», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, s: 26.
425. Siyavuşgil, S. Esat : «Ahmet Mithat Efendi Mürekkebi», *Üniversite Konferansları 1945 - 1946*, Kenan Basımevi, İstanbul - 1946, ss: 24 - 40.
426. Sungu, İhsan : «Muhbir Gazetesi», *Aylık Ansiklopedi*, c: 2, İstanbul - 1946, ss: 401 - 404.
427. Sungu, İhsan : «Hürriyet Gazetesi», *Aylık Ansiklopedi*, c: 1, İstanbul - 1945, ss: 54 - 55.
428. Sümer, Tülin : «İlk Büyük Gazetecimiz Şinasi ve Tasvir-i Efkar'ın Çıkışı», *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, c: 5, No: 26, Kasım - 1969, ss: 56 - 57.
429. Sümer, Tülin : «Türkiye'de İlk Defa Yabancı Kaynaklı Zararlı Yayınlar Hakkında Tedbirler», *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, c: 4, No: 22, Temmuz - 1969, ss: 68 - 71.

430. Şakiroğlu, H.M. : «Cumhuriyet Tarihimizde Süreli Yayınlar Kısa Bir Bakış : Halk-evleri Dergileri», *Türk Kültürü*, c: 13, No: 156, ss: 59 - 64.
431. Şapolyo, E. Behnan : «Vasıf Çınar», *Ülkü*, c: 5, No: 29, Temmuz - 1935, ss: 351 - 354.
432. Şardağ, Rüştü : «Ahmet Mithat Efendi», *Kalem*, c: 2, No: 11, Nisan - 1939, ss: 226 - 228.
433. Şehsuvaroğlu, N.B. : «Basın Tarihimizde Sıhhi Mevkuteler», *Yeni Tıp Alemi*, c: 10, No: 115 - 120, Temmuz - Aralık - 1961, ss: 484 - 502.
434. Şehsuvaroğlu, N.B. : «Basın Tarihimizde Sıhhi Mevkuteler», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 199 - 220.
435. Şehsuvaroğlu, N.B. : «Ali Suavi ve Galatasaray Lisesi», *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, c: 2, No: 9, Haziran - 1968, ss: 38 - 41.
436. Şehsuvaroğlu, H. : «1896'da Türkiye ve Yabancı Basın», *Akşam*, 19.4.1950.
437. Şehsuvaroğlu, H. : «Ahmet Rıza Bey ve Muarızları», *Akşam*, 14.1.1956.
438. Şehsuvaroğlu, H. : «Basın Tarihimize Dair», *Cumhuriyet*, 2.8.1953.
439. Şenyapılı, Önder : «1970'lerin Başında Sayılarla Türk Basını», *Amme İdaresi Dergisi*, c: 4, No: 4, Aralık - 1971, ss: 67 - 115.

440. Şerafettin Hoca : «1860 - 1912 Yılları Döneminde Yayımlanan ve Aynı Zamanda Türkçe Olarak da Çıkan Arnavut Gazete ve Dergileri», *Çevren*, c: 6, No: 17, Mart - 1978, ss: 45 - 53, (Priştine - Yugoslavya).
441. Şerafettin Hoca : «Balkanlar Vilayetlerinde Osmanlı Basını», *Çevren*, c: 5, No: 14, Haziran - 1977, ss: 39 - 54, (Priştine - Yugoslavya).
442. Şeref : «Hakimiyet-i Milliye'nin İlk Sayısı Nasıl Çıktı?», *Hakimiyeti Milliye*, 5. İkcinciteşrin. 1933. s: 4.
443. Şevki, Hikmet : «Kurtuluş Savaşında Teksir Makinası İle Basılan Bir Gazete», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, ss: 23 - 24.

T :

444. Tanrıkut, Asaf : «İdaremiz PTT Mecmualarının Tarihçesi», *PTT*, c: 1, No: 1, 1959, ss: 4 - 5.
445. Tanrıkut, Asaf : «PTT Dergileri Tarihçesi», *PTT Bülteni*, No: 9, Aralık - 1960, ss: 4 - 5.
446. Tansel, F. Abdullah : «Mizancı Murat Bey», *Tarih Dergisi*, c: 2, No: 3 - 4, 1950 - 1951.
447. Taşkiran, Nimet : «İlk Türk Tıp Dergisi Vakay-i Tıbbiyye'nin Fransızca Nüshası Gazette Medicale de Constantinople mi?», *Haseki Tıp Bülteni*, c: 7, No: 1, Ocak - Şubat - Mart - 1969, ss: 1 - 12.

448. Tekeli, İhsan - S. İlkin : «(Kör) Ali İhsan (İloğlu) Bey ve Temsili - Mesleki Programı», *Atatürk Döneminin Ekonomik ve Toplumsal Sorunları 1923 - 1938*, İstanbul Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi Mezunları Cemiyeti yay., İstanbul - 1977, ss: 283 - 363.
(*Meslek* dergisi ile *Halk ve Öğüt* gazeteleri hakkında bilgiler içermektedir).
449. Tevetoğlu, Fethi : «Jön Türk Basını», *Hayat Tarih Mecmuası*, c: 1, No: 1, Şubat - 1973, ss: 11 - 19.
450. Tokgöz, A. İhsan : «1908 İnkılabında Eski Babıali Yokuşu», *Ülkü*, c: 5, No: 30, Ağustos - 1935, ss :406 - 411.
451. Tokgöz, A. İhsan : «Basın Kurultayının Hatırlattıkları», *Ülkü*, c: 5, No: 29, Temmuz - 1935, ss: 348 - 350.
452. Toros, Taha : «İlk Editörümüz Hilmi Çığırçan», *Kitap Belleten*, Yeni Seri No: 2, Ağustos - 1963, ss: 7 - 8.
453. Tör, Vedat Nedim : «Çocukları Zararlı Neşriyattan Korumak İçin Yapılan Bir Teşebbüs», *Tıp Dünyası*, c: 31, No: 10 - 12, Ekim - Kasım - Aralık - 1958, ss: 2566 - 2568.
454. Tuncor, F. Ragıp : «Atatürk'e Ait Eserlerin Bibliyografyası», *İlk Öğretim*, c: 18, No: 344, Kasım - 1952, ss: 13 - 15/
c: 18, No: 345, Aralık - 1952, ss: 3 - 9.

455. Tuncor, F. Ragıp : «Türkiye'de İlk Baskı İşleri ve Matbaacılığı», *Mesleki ve Teknik Öğretim*, c: 16, No: 184, Haziran - 1968, ss: 45 - 48/c: 16, No: 185, Temmuz - 1968, ss: 36 - 41.
456. Tunç, Melahat : «Gazetecilik ve Bizde İlk Gazete», *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, c: 6, No: 3, 1957, ss: 45 - 50.
457. ————— : «Türkiye'de Çıkan Gazete ve Dergiler», *Çağrı*, c: 2, No: 16, Nisan - 1959. s: 15.
458. Tütengil, C. Orhan : «Bölge Matbuat Tarihi : Türkiye'de Bölge Basını - Diyarbakır», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 156 - 163.
459. Tütengil, C. Orhan : «İngiltere'de Yayınlanmış Olan Türkçe Gazete ve Dergiler Hakkında Notlar», *Kitap Belleten*, c: 1, Yeni Seri No: 3, Ekim - 1963, ss: 2 - 3.
460. Tütengil, C. Orhan : «Sakarya Basını», *Sosyoloji Konferansları 1966 - 1967*, İst. Üniv. yay., ss: 267 - 288.
461. Tütengil, C. Orhan : «Hilmi Ziya Ülken'in Çıkardığı Dergiler ve Bu Dergilerde Yaptığı Yayınlar», *İst. Üniv. İktisat Fakültesi Mecmuası*, c: 34, No: 1 - 4, Ekim - 1974/Ağustos - 1975, ss: 161 - 172.

462. Tütengil, C. Orhan : «Ziya Gökalp'in Diyarbakır Gazetelerindeki İlk Yazıları», *Türkiyat*, c: 11, İstanbul - 1954, ss: 153 - 156.

463. Tütengil, C. Orhan : «Türkiye'de Çeşitli Gazete ve Dergilerde Bölge Basını Hakkında Yapılmış Olan Yayınlar», *İst. Üniv. İktisat Fakültesi Mecmuası*, c: 2, No: 1 - 4, Ekim - 1959/Temmuz - 1960, ss: 350 - 357.

U :

464. Uğur, Hidayet : «Jön Türklerin Çıkardığı Gazeteler», *Türk Düşüncesi*, c: 3, No: 15, Şubat - 1955, ss: 180 - 184/c: 3, No: 16, Mart - 1955, ss: 268 - 272/c: 3, No: 17, Nisan - 1955, ss: 345 - 350/c: 4, No: 20, Temmuz - 1955, ss: 72 - 86.

465. Ulaş, Bahri : «Tarihimizde Kitap ve Gazete Sansürü», *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, c: 15, No: 1, 1966, ss: 28 - 34.

466. Uluğ, H. Naşit : «Ulus 41 Yaşında», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 285 - 288.

467. Unat, Faik Reşit : «Selim Nüzhet Gerçek 1891 - 1945», *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, c: 2, No: 1, 1953, ss: 40 - 43.

468. Unat, Faik Reşit : «Hasan Fehmi Durgal 1883-1939», *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, c: 2, No: 2, 1953, ss: 185 - 190.

Ü :

469. Ülken, Hilmi Ziya : «Cemiyette İlk Basın Hareketleri», *Siyasi İlimler Mecmuası*, c: 24, No: 285 - 297, Aralık - 1954/Aralık - 1955.
470. Ülken, Hilmi Ziya : «Bir Mecmuacı - Agay Bey», *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 2, No: 2, Kasım - 1961, ss: 233 - 235.
471. Ülkütaşır, M. Şakir : «Türk Basın Tarihinden Bir Sahime: İkdamcı Ahmet Cevdet Oran», *İst. Üniv. Edebiyat Fakültesi Güney - Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi*, c: 1, 1972, ss: 249 - 252.
472. Üngör, Etem : «Eski Bir Musiki Dergisi Hakkında», *Musiki Mecmuası*, c: 17, No: 209, Temmuz - 1965, ss: 133 - 136.
473. Ünver, A. Süheyl : «Türkiye'de İlk Türkçe Tıbbi Mecmua», *Dirim*, c: 48, No: 4, Nisan - 1973, ss: 195 - 196.

V :

474. Varlık, Levent : «Türkiye'de Pul Dergileri», *Türk Fila*, c: 1, No: 6, Ocak - 1972, ss: 166 - 167.
475. ————— : «Vassan Girey Cabağı 1882-1961», *Yeni Kafkas*, c: 5, No: 54, Kasım - Aralık - 1954, s: 22.

476. Yalman, A. Emin : «Türk Basın Tarihinin Başlangıç Devrine Bir Bakış» *Yıllık - İst. Üniv. Gazetecilik Enstitüsü Dergisi*, c: 1, No: 1, Kasım - 1960, ss: 9 - 14.
477. Yalman, A. Emin : «Türkiye'de Sansür», *Basın Dünyası*, c: 2, No: 12, 1970, ss: 4, 17.
478. Yalman, A. Emin : «Türkiye'de Sansürün Kaldırıldığı Gün», *Basın Dünyası*, c: 1, No: 4, 1968, ss: 4 - 5.
479. ————— «Yazar ve Editör Olarak Server İskit», *Kitap Belleten*, c: 1, No: 2, Aralık - 1960, ss: 18 - 19.
480. ————— «Yazar Yusuf Mazhar ve Eseri Babalık Gazetesi», *Çağrı*, c: 13, No: 132, Ocak - 1969, ss: 22 - 25.
481. Yıldız, Selahattin : «Batı Trakya Türk Milliyetçiliği Işığını Yakan Mehmet Hilmi ve Batı Trakya Basını», *Türk Kültürü*, c: 14, No: 159, Ocak - 1976, ss: 19 - 24.
482. Yılmaz, Rafet : «Sansürün Dünü ve Bugünü», *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, c: 90, No: 238, Haziran - 1971, ss: 47 - 51.
483. Yöntem, Ali Canip : «Selanik'te Bir Edebiyat Çekişmesi», *Yakın Tarihimiz*, No: 14, Mayıs - 1962, ss: 3 - 4.

484. Yücelten, Ş. : «Üsküp'te Çıkan Birlik Gazetesi»,
Türk Kültürü, c: 8, No: 87, Ocak -
1970, ss: 44 - 46.

Z :

485. Zellich, Grégoire : «Türkiye'de Taş Basmacılığı», *Ha-*
(Çev: O. Yüksel) *yat Tarih Mecmuası*, c: 1, No: 5,
Haziran - 1973, ss: 24 - 27.

III — KİTAP DİZİNİ

- Abdülhamit Devrinde Sansür : 136
Abdülhamit'e Verilen Jurnaller : 64
Adana Vilayeti Matbuatı : 166
Afyonkarahisar Gazeteleri : 167
Ah Beyoğlu, Vah Beyoğlu : 39
Ahmet Mithat Efendi - Hayatı ve Hatıraları : 246
Ahmet Mithat - Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Yazılarından
Seçme Parçalar : 234
Ahmet Rasim : 151
Akşam Nasıl Çıkacak, Politikası Nedir? Çalışma Progra-
mı : 120
Ali Suavi'nin Türkçülüğü : 58
Amerikan Gizli Belgeleriyle Türkiye'nin Kurtuluş Yılları : 69
Amme Efkarı ve İlk Gazetelerimiz : 109
Anadolu Ajansı - Anatolien News Agency - Agence Ana-
tolie : 13
Anadolu Ajansı, Kuruluşu, Tarihçesi ve Safahatı 1925 - 1935 :
14
Anadolu Basını Semineri 28 Haziran - 10 Temmuz 1965 / 26
Temmuz - 14 Ağustos 1965 : 15
Anadolu ve Trakya Basını İçin Düşündüklerim : 127
Anadolu'da İlk Türk Gazetesi - Envar-ı Şarkıyye : 42
Anadolu'da Tanin : 5
Anıt Adam Osman Nevres - Hasan Tahsin : 134
Ankara Gazeteleri : 168

Atatürk - Başmuharri : 23

Atatürk, Kurtuluş Savaşı, Devrimler ve Cumhuriyet Türkiyesi İle İlgili Kitaplar : 17

60 Yılın Hikayesi : 125

Auguste Comte ve Ahmet Rıza : 83

Aydınlık Fevkalâde Amele Nüshaları : 93

Babamdan Hatıralar : 3

Basın Ansiklopedisi : 216

Basın Birliği Kanunu : 25

Basın. 4. Kuvvet : 207

Basın Tarihimizde İlave - Türk Gazeteciliğinin Yüzüncü Yılı Münasebetiyle : 49

Basın Tarihimizde Mizah Dergileri : 55

Basın Tarihimizde Parazitler : 53

Basın Tarihine Dair Bilgiler ve Hatıralar : 51

Basın ve Yayın Dünyamızda Diyarbakır : 34

Basın ve Yayın Tarihi : 105

Basında 60 Yıl 1910 - 1970 : 110

Basında Kavgalar : 75

Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu : 27

Başveren Bir İnkılapçı - Ali Suavi : 19

1961 Gazetecilik Armağanı : 36

1937 (Matbuat) Almanacağı : 37

Bir Jübilenin İntibaları - Ahmet Mithat'ı Anıyoruz : 238

Bir Kongre Hikayesi - 16 Kasım 1962'de Ankara'da Toplanmadan Dağılan İstişari Basın Kongresi : 38

Bir Roman Gibi : 128

Bir Şehrin ve Bir Adamın Tarihi : Tefik Nevzat. İzmir'in Fikir ve Hürriyet Kurbanı : 195

Birinci Basın Kongresi : 112

Birinci Türk Neşriyat Kongresi - Raporlar, Teklifler, Müzakere Zabıtları :	153
Bizim Yokuş :	174
Bulgaristan Komünist Partisi'nin Türkçe Gazetesi Ziya :	92
Bulgaristan Türk Basını 1879 - 1945 :	121
Büyük Mücahit Hüseyin Cahit : Hayatı ve Mücadeleleri, Nükte ve Fıkralar, Hicivler, Karikatürler, Düşünceler, Hatıralar, Yazılarından Örnekler :	248
Cemal Sağlam / 9 Şubat 1904 - 20 Ekim 1955 :	188
Cumhuriyet 1924 - 1974 :	78
Cumhuriyetten Sonra Çıkan Gazete ve Mecmualar - 29 İlk Teşrin 1923 - 31 İlk Kanun 1940 :	225
Çankaya :	20
Din - Hayat - Sanat Açısından Tekkeler ve Zaviyeler :	119
Diyarbakır Basını ve Bölge Gazeteciliğimiz :	229
Diyarbakır'da Gazete ve Diyarbakır Neşriyat Tarihi :	81
Doğumunun 80. Yıldönümü Münasebetiyle Ziya Gökalp'in İlk Yazı Hayatı 1894 - 1909 :	35
Edebiyat Anıları :	245
Ege'de Kurtuluş Savaşı Başlarken :	201
Elli Yılda Kitap 1923 - 1973 :	182
Elli Yıllık Eskişehir Basını :	172
Ergenekon - Milli Mücadele Yazıları :	123
Eski Bursa'dan Notlar :	242
Etem İzzet Benice - Şahsiyeti - Eserleri :	31
Etem Ruhi Balkan - Hatıraları :	16
Falih Rıfkı Atay Konuşuyor :	71
Fındıkoğlu Bibliyografyası 1918 - 1958 :	145

- Gazeteciler Cemiyeti 30. Yıl : 86
- Gazetecilik Öğretimi, Tarihçesi ve Şartlarına Dair Bir Muhtıra : 79
- Gaziantep Basın Tarihi - 100. Yıl : 24
- Gençlik ve Edebiyat Hatıraları : 124
- Gördüklerim, Duyduklarım, Duygularım - Meşrutiyet ve Cumhuriyet Devirlerine Ait Hatıralar ve Tetkikler : 236
- Güzel Ordu Gazetesinin 25 Yıllık Hikayesi : 135
- Haftalık 'Meydan' Gazetesinin Mahiyeti ve Neşriyat Prensipleri Hakkında İzahat ve Bu Maksatla Kurulacak Anonim Şirkete İştirak Şartlarına Dair Kısa Malumat : 96
- Hakkı Tarık Us 1889 - 1956 : 237
- Halkevleri Bibliyografyası : 203
- Hatıralarım 1872 - 1946 : 159
- Hatırladıklarım : 190
- Hususi İlk Türkçe Gazetemiz - Tercüman-ı Ahval ve Agah Efendi : 106
- Huzur-u Aklü Fen'de Maddiyyun Meslek-i Dalaleti (İlim Karşısında Maddecilik) : 199
- Hürriyetin İlanı. İkinci Meşrutiyetin Siyası Hayatına Bakışlar : 222
- Hüseyin Cahit Yalçın : 48
- Hüseyin Cahit Yalçın - Hayatı ve Sanatı : 137
- İbrahim Müteferrika : 192
- İbret : Abdülhamit'e Verilen Journaller ve Journalciler : 218
- İdeal Gazeteci : Efendi Babamız Ahmet Mithat : 54
- İki Neslin Tarihi : Mustafa Kemal Neler Yaptı : 74
- İkinci Meşrutiyet - Matbuat - Eski Diktatör ve 31 Mart Faciası : 130

- İkinci Türk Basın Kurultayı : 202
- İlim ve İhtisas Komisyonunun Basınla İlgili Mevzuata Ait Raporu : 103
- İlk Kurşun : Hasan Tahsin : 214
- İlk Sayı Gazete ve Mecmualar : 224
- İlk Türk Kitapçılarından Hacı Kasım Efendi 1862 - 1962 : 29
- İlk Türk Matbaası : 233
- İlk Türk Matbaasına Dair Yeni Vesikalar : 196
- İlk Türk Pozitivist ve Naturalisti Beşir Fuat : 165
- İnkılap Tarihimiz ve İttihad ve Terakki : 141
- İnkılap Tarihimiz ve Jön Türkler : 140
- İnkılap Türkiye'sinde Kâğıtçılık : 9
- İslamcılık Cereyanı. İkinci Meşrutiyetin Siyasi Hayatı Boyunca Gelişmesi ve Bugüne Bıraktığı Meseleler : 221
- İsmail Gaspıralı - Ölümünün 50. Yıldönümü Münasebetiyle Bir Etüd : 44
- İstanbul Hükümetleri ve Milli Mücadele : 6
- İstanbul - Türkiye'de Yayınlanan Fransızca Bir Gazetenin Tarihi 1875 - 1964 : 11
- İstanbul'da Elli Yıllık Önemli Olaylar : 28
- İttihad ve Terakki Cemiyetinin Teşekkülü ve Hidemat-ı Vatanıye ve İnkılab-ı Milliye'ye Dair Hatıratım : 208
- İttihad ve Terakki Hatıralarım : 68
- İzmir'de Kitle Haberleşmesi : 18
- Jön Türkler ve 109 İhtilali : 187
- Jön Türkler ve İttihat ve Terakki : 7
- Jön Türklerin Çıkardığı Gazeteler : 232
- Jön Türklerin Siyasi Fikirleri 1895 - 1908 : 154
- Jön Türklerin Zindan Hatıraları. Bir Devrin Siyasi ve Fikir Tarihi 1848 - 1903 : 118

Kahveler Kitabı : 40

Kanunlarımız Bakımından Matbuat Hürriyeti ve Yeni Basın
ve Matbaalar Kanunu ve Bu Kanunlar Üzerinde Fi-
kirler - Tenkitler - Tefsirler : 21

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar - Zeki Cemal
Bakiçelebioğlu : 175

Kayseri Basın Tarihi 1910 - 1960 : 176

Kendi Kitabım : 116

Kıbrıs Türk Basın Kaynakları : 12

Konya Matbuatı Tarihi - Matbaalar, Gazeteler, Dergiler,
Muharrirler, Kitaplar : 177

Kurtuluş : 43

Kurtuluş Savaşı Anıları : 160

Kurtuluş Savaşında İstanbul ve Yardımları : 101

Kurtuluş Savaşında Muğla : 226

Kutlu Yıllar. Yerçanig Darekirk 1953 24 rt Dari : 211

Le Play Mektebi ve Prens Sabahattin : 84

Matbuat Hatıralarım 1888 - 1923 : 213

Matbuat Kanunu : 156

Meşrutiyetten Önce Balkan Türkleri, Makedonya, Şarki Ru-
meli Meseleleri. Hudut Harici Türk Gazeteciliği : 62

Mevlana Şehri Konya : 178

Milli Basın Meselesi - Türk Aydınları Ocağı'nın Görüşü : 158

Milli Hakimiyet Devrinde Muhalefet ve Matbuat : 131

Milli Mücadele Basını : 46

Milli Mücadele Başlarken Sayılarla 'Vaziyet ve Manzara-i
Umumiye' : 56

Milli Mücadelede Bursa : 72

Milli Mücadele - Cumhuriyet - İnönü Devri ve Matbuat : 132

Milli Mücadelede Basın : 32

- Mizancı Murad Bey - Hayatı ve Eserleri : 73
- Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri 1860 - 1923 : 8
- Muharri, Şair, Edip - Matbuat Hatıralarından : 4
- Mustafa Necati : 104
- Mütarekede Yerli ve Yabancı Basın : 102
- Müteferrika'dan Birinci Meşrutiyete Kadar Osmanlı Türk-
lerinin Bastıkları Kitaplar : 30
- Namık Kemal : 143
- Namık Kemal Devrinin İnsanları ve Olayları Arasında : 138
- Namık Kemal Hakkında : 163
- Namık Kemal : Hayatı, Sanatı, Eserleri : 66
- Namık Kemal ve İbret Gazetesi : 183
- Namık Kemal'in Hayatı : 129
- Namık Kemal'in Londra Yılları : 155
- Olur Şey Değil : 161
- XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi : 204
- XIX. Asırda Türkiye Dışında Türk Gazeteciliği ve Tarsusi-
zade Münif Bey, Hayatı ve Neşrettiği Gazeteler 1873 -
1930 : 82
- XIX ve XX. Yüzyıllarda Kırım ve Balkanlarda Türk Neşri-
yatı Hareketleri : 61
- Oniki Ada Matbuatı : 169
- XVIII. ve XIX. Yüzyılda Türkiye'de Kâğıt : 77
- Osmanlı İmparatorluğunda Sosyalist Hareketler : 99
- Osmanlı İmparatorluğunda ve Türkiye Cumhuriyetinde İn-
kılâp Hareketleri : 142
- 31 Mart İhtilalinde Sultan Hamit : 149
- 31 Mart İsyanı : 94
- Ömer Naci : 209

Ömer Seyfettin - Ülkücü Bir Yazarın Romanı : 10
Ömrüm - Ali Kemal'in Hatıratı : 117

Perde Aralığından : 162

Prens Sabahattin Bey, Sultan İkinci Abdülhamit, İttihat ve Terakki : 148

Roman Gibi 1919 - 1950 : 191

Romanya Matbuatı : 170

Sadri Ertem - Hayatı ve Eserleri : 235

Sarıklı İhtilalci Ali Suavi : 139

Saray ve Ötesi : 239

Sedat Simavi - Hayatı ve Eserleri : 91

Seksen Yıllık Gazetecimiz Asaf Konselitçi : 52

Siyasal Anılar : 244

Siyasi Hatıratım : 2

Sovyet Gözüyle Jön Türkler : 185

Süreli Türk Tıp Yayınlarında Cerrahi Makaleler Bibliyografyası 1849 - 1966 : 206

Şemsettin Sami : 152

Şemsettin Sami - Hayatı ve Eserleri : 57

Şinasi : Hayatı, Sanatı ve Eserleri : 65

Şinasi - Makaleler : 205

Şinasi : Yaşamı, Sanatçı Kişiliği, Yapıtları : 85

Tanzimat - Birinci Meşrutiyet - İkinci Meşrutiyet ve Matbuat : 133

Tarih Konuşmaları : 1

Tekirdağ ve Çevresi Basın Tarihi Hakkında Kısa Notlar : 180

Tekirdağ ve Çevresinde Basın Hareketleri : 181

Toplattırılan Yayınlar - Yargıtay Kararları : 193

Trabzon Mebusu Şehid-i Muazzez Ali Şükrü Bey :	157
Trabzon'da İlk Kitapçı Kitabı Hamdi Efendi ve Yayınla- rı :	97
Trakya Basını :	179
Türk Basın Tarihi :	215
Türk Basın Tarihi :	173
Türk Basını Hakkında Rapor :	186
Türk Basını Nasıl Doğdu ve Gelişti :	80
Türk Basınının Kısa Tarihçesi - Basın ve Halkla İlişkiler :	126
Türk Gazetecilik Tarihi ve Her Yönü İle Basın :	197
Türk Gazeteciliği. Yüzüncü Yıldönümü Vesilesiyle 1831 - 1931 :	89
Türk Gazetecilik ve Basın Tarihi :	184
Türk Gazeteciliğinin 100'üncü Yılı İçin Basın Tarihimizin Kara ve Ak Günleri :	22
Türk Kadın Yazarlarının Eserleri :	47
Türk Ulusçuluğunun Temelleri :	100
Türk Matbaacılığı. I. İbrahim Müteferrika Matbaası :	88
Türk Matbaacılığı. İkiyüzüncü Sene-i Devriyesi Münasebe- tiyle :	87
Türk Milliyetçiliğinin Doğuşu :	146
Türk Taş Basmacılığı :	90
Türk Ziraat Tarihine Bir Bakış :	144
Türkiye 1850 :	231
Türkiye Dahilinde Çıkan Gazete ve Mecnualar :	227
Basın Sorunları Raporu 1972 :	26
Türkiye İşçi ve Sosyalist Hareketi 1908 - 1965 :	200
Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi :	228
Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi :	241
Türkiye'de Çağdaşlaşma :	33
Türkiye'de Çıkmakta Bulunan Gazete ve Mecnualar :	113

Türkiye'de İlk Komünistler - Yakın Tarihin Meçhul Sahifeleri :	147
Türkiye'de Kadınlar Hakkında Yayınlanmış Eserler :	67
Türkiye'de Komünist Hareketleri :	60
Türkiye'de Komünizmin Kaynakları :	98
Türkiye'de Matbuat İdareleri ve Politikaları :	108
Türkiye'de Matbuat Rejimleri :	111
Türkiye'de Milliyetçilik Hareketleri :	59
Türkiye'de Neşriyat Hareketleri Tarihine Bir Bakış :	107
Türkiye'de Ruhçu ve Maddeci Görüşün Mücadelesi :	41
Türkiye'de Sağ ve Sol Akımlar :	150
Türkiye'de Siyasi Partiler, 1869 - 1952 :	219
Türkiye'de Sol Akımlar 1908 - 1925 :	223
Türkiye'de Sol Hareketler 1871 - 1973 :	189
Türkiye'de Sosyalist ve Komünist Faaliyetler 1910 - 1960 :	210
Türkiye'de Sosyalizm Hareketleri ve Sosyalist Hilmi :	50
Türkiye'de Sosyalizmin Tarihine Katkı :	45
Türkiye'de Yazarın Kazancı :	115
Türkiye'nin Siyasi Hayatında Batılılaşma Hareketleri - Müşahadeler ve Tezler :	220
Türkiye'nin Sosyo - Politik ve Kültürel Hayatında Basın 1729 - 1908 Yılları :	114
Türkiye'ye Matbaanın Girişi ve İlk Basılan Eserler :	76
Ulunay : Hayatı, Hatıraları, Eserleri :	249
Üç Devirde Bir Adam :	171
Üçüncü Çalışma Meclisinde Basın Konuları :	240
Vatan Gazetesi : 1923'teki İlk Kuruluşu ve Uzun Tatili Taki- kip Eden Vatan'ın Son On Yıllık Faaliyetlerinin Hikaye- yesi - 19 Ağustos 1950'deki Yıldönümü Münasebetiyle, 1923 - 1925 / 1940 - 1950 :	243

Vatan Yolunda : 122

Yakın Çağlarda Fikir ve Edebiyat Tarihimizde İzmir : 194

Yasak Kitaplar : 95

Yeni Osmanlılar Tarihi : 70

Yeni Osmanlılardan Bu Yana İngiltere'de Türk Gazeteciliği
1867 - 1967 : 230

Yıllar Böyle Geçti : 217

Yılların İçinden : 164

Yurda Sokulması ve Elden Ele Geçmesi Yasak Yayınlar : 247

Yusuf Akçura'nın Hayatı : 212

100 Yıllık Kastamonu Basını 1872 - 1972 : 63

Ziya Gökalp. İttihadı Terakki ve Meşrutiyet Tarihi : 198

IV — MAKALELER DİZİNİ

- Abdullah Battal - Taymas 8.12.1882 - 25.4.1969 : 293
Abdullah Battal - Taymas 8.12.1883 - 26.4.1969 : 252
Açıksöz Gazetesi : 260
Agah Efendi : 360
Agah Efendi Piyrimiz, Şinasi Üstadımızdır : 362
Ahmet İhsan : 321
Ahmet İhsan Tokgöz 1868 - 1942 : 296
Ahmet Mithat Efendi : 375
Ahmet Mithat Efendi : 432
Ahmet Mithat Efendi - Gazeteci : 289
Ahmet Mithat Efendi Mürekkebi : 425
Ahmet Rıza Bey ve Muarızları : 437
Albayrak Koleksiyonu Etrafında : 329
Ali Kemal : 271
Ali Suavi ve Galatasaray Lisesi : 435
Anadolu Ajansı Nasıl Kuruldu? : 364
Anadolu Ajansının Millileşmesi : 328
Anadolu Basınında Kırk Yıl : 272
Anadolu Kurtuluş Savaşı Yıllarında Kıbrıs'ta Türk Basını : 412
Atatürk Anadolu Ajansını Nasıl Kurmuştu? : 389
Atatürk ve Basın : 279
Atatürk'e Ait Eserlerin Bibliyografyası : 454
Azerbaycan Muhacirlik Matbuatının Otuz Yıllığı 1923 - 1953 : 383

- Balkan Gazetesi ve Muharriri Etem Ruhi Balkan : 302
- Balkanlar Mücahidi Ruhi : 304
- Balkanlar Vilayetlerinde Osmanlı Basını : 441
- Basın İlan Kurumu : 422
- Basın Kurultayının Hatırlattıkları : 451
- Basın Tarihimiz Karanlıktadır : 406
- Basın Tarihimizde Sıhhi Mevcuteler : 433
- Basın Tarihimizde Sıhhi Mevcuteler : 434
- Basın Tarihimize Dair : 438
- Basın Tarihimizin Kaynakları : 370
- Basında Kadro Dergisi ve Kadro Hareketi İle İlgili Bazı Görüşler : 262
- Basının İctimai Önemi ve İlk Türkçe Gazeteler : 284
- Basınınızın Kurbanları - Ahmet Samim : 277
- Basınınızın Şehitleri : Hasan Fehmi - Ahmet Samim - Zeki Bey : 278
- Batı Trakya Türk Basınından Seçmeler : 351
- Batı Trakya Türk Milliyetçiliği Işığını Yakan Mehmet Hilmi ve Batı Trakya Türk Basını : 481
- Belgeler Karşısında Basın Hürriyetinin Hudutları : 274
- 1905 ve 1917 Rus İnkılapları Arasında Azerbaycan'da Basın : 281
- 1908 İnkılabında Eski Babıali Yokuşu : 450
- 1970'lerin Başında Sayılarla Türk Basını : 439
- 1860 - 1912 Yılları Döneminde Yayımlanan ve Aynı Zaman-da Türkçe Olarak da Çıkan Arnavut Gazete ve Dergileri : 440
- 1866 Yılından Sonra Bosna - Hersek, Kosova ve Makedon-ya'da Yayımlanan Türkçe Gazete ve Dergiler : 311
- 1896'da Türkiye ve Yabancı Basın : 436
- 1896'dan Bu Yana Çocuk ve Gençlik Dergileri : 380

- 1870 Muharebeleri ve Bismarck'ın Türk Matbuatına Teşekkürleri : 267
- Bir Mecmuacı - Agah Bey : 470
- Bir Yazarın 25 Yılı - Burhan Arpad : 286
- Bizde Gazete Müvezziliğinin Tarihçesi : 424
- Bizde Öğretim ve Eğitimle İlgili Eski Dergiler : 371
- Bizim İlk Matbaamız : 359
- Bosna - Hersek'te Türkiye ve Avusturya İdaresi Altında Yayınlanan Türkçe Gazete ve Dergiler : 312
- Bölge Matbuat Tarihi : Türkiye'de Bölge Basını - Diyarbakır : 458
- Büyük Kahraman, Şehit Gazeteci Osman Nevres : 288
- Cemiyette İlk Basın Hareketleri : 469
- Ceride-i Mehakim'den Yargıtay Dergisine 1873 - 1975 : 402
- Cumhuriyet Devrinin Basın Hayatına Bir Bakış : 376
- Cumhuriyet Döneminde Türk Basını : 261
- Cumhuriyet Öncesi Tasavvufi Yayın Organları ve Cemiyetler : 366
- Cumhuriyet Tarihimizde Süreli Yayınlarla Kısa Bir Bakış : Halkevleri Dergileri : 430
- Cumhuriyet ve Ulus Gazeteleri Hakkında Muhteva Tahlihi : 250
- Cumhuriyetin Onuncu Yıldönümünde Yapılan Neşriyat : 342
- Cumhuriyetten Bu Yana Çocuk Yayınlarımız : 347
- Çocukları Zararlı Neşriyattan Korumak İçin Yapılan Bir Teşebbüs : 453
- Deniz Matbaasının Tarihçesi : 388
- Dergimizin Tarihçesi : 398

- Dileğimiz : Maarif Vekaleti Neşriyat Müdürlüğüne Açık
Mektup : 335
- Donanma Dergimiz : 401
- Donanma Dergisinin Tarihçesi : 325
- Dünyada Basılan İlk Türkçe Kitap Bir Antlaşmadır : 254
- Dünyada Basılan İlk Türkçe Kitap 'Vankulu Lûgati' De-
ğildir : 253
- Düşmanın Susturamadığı Gazete : 365
- Ebüzziya Tevfik : 414
- Ebüzziya Tevfik - 1848 - 1913 : 409
- Elazığ'da Basın Hayatı : 385
- 50 Yıllık Arkadaşım ve Dostum Refik Ahmet Sevengil : 310
- Erzurum Gazeteciliğinin 100. Yılı : 330
- Erzurum Matbuatı : 419
- Erzurum Matbuatı : 420
- Erzurum Matbuat Tarihi : 418
- Eski Bir Musiki Dergisi Hakkında : 472
- Eski Dergilerden Serveti Fünun : 327
- Eski Harflerle Basılmış Eserler Kataloğu : 405
- Fikir Gazeteciliğimiz 100 Yaşında : İlk Fikir Gazetemiz ve
Sahibi Agah Efendi : 361
- Gaspıralı İsmail Bey : 334
- Gâye'ye Karşı Baha Tevfik : 291
- Gazetecilik ve Bizde İlk Gazete : 456
- Gazeteciliğimiz ve Agah Efendi : 413
- Gazeteciliğin Gelişim Safhaları : 251
- Genel Türk Basın Tarihi ve Anadolu Basın Tarihi Konu-
sunda Tebliğ : 273

- Hakimiyet-i Milliye'nin İlk Sayısı Nasıl Çıktı? : 442
Hakimiyeti Milliye'nin Zafer Sayısı 20 Eylül 1921 : 386
Hasan Fehmi Durgal 1883 - 1939 : 468
Hilmi Ziya Ülken'in Çıkardığı Dergiler ve Bu Dergilerde
Yaptığı Yayınlar : 461
Hürriyet Gazetesi : 427
Hüseyin Cahit Yalçın 1874 - 1957 : 297

İbrahim Müteferrika ve Şeceresi : 264
İbret Gazetesi : 416
İdaremi PTT Mecmualarının Tarihçesi : 444
II. Abdülhamit Devrinde Türk Basını : 381
İkinci Meşrutiyette Basın : 354
İlk Basın Tarihçemiz : 336
İlk Büyük Gazetecimiz ve Tasvir-i Efkar'ın Çıkışı : 428
İlk Editörümüz Hilmi Çığıracan : 452
İlk Kadın Gazetesi - Kadınlara Mahsus Gazete : 268
İlk Türk Gazetesi : 298
İlk Türk Gazetesinin Adı Nasıl Seçildi? : 343
İlk Türk Tıp Dergisi Vakay-i Tıbbiye'nin Fransızca Nüshası
Gazette Medicale de Constantinople mi? : 447
İngiltere'de Yayınlanmış Olan Türkçe Gazete ve Dergiler
Hakkında Notlar : 459
İsmail Gaspıralı ve Tercüman Gazetesi : 300
İstanbul Ticaret Odası Gazetesinin Tarihçesi : 363
İşveren Sendikalarının Gazeteleri : 353

Jön Türk Basını : 449
Jön Türk Gazeteleri : 338
Jön Türk Neşriyatı : 339
Jöntürklerin Çıkardığı Gazeteler : 464

- Kadro ve Neşriyatı : 344
- Kars'ta Matbuat Hayatı : 369
- Kıbrıs'ta Türk Gazeteciliği : İngiliz Geçici İdaresi Devrinde : 410
- Kırım Türklerinin Milli Basını : 373
- Kırk Yıl Önceki Bir Girişim : 'Fen ve Teknik' Dergisi : 374
- Kırk Yıl Önceki Dergilerimiz : Adımlar : 358
- Kırk Yıl Önceki Dergilerimiz : Ses/Yeni Ses Dergisi : 356
- Kırk Yıl Önceki Dergilerimiz : Yürüyüş : 357
- Kitapçı ve Matbaaların Faaliyetlerini Düzenleyen İlk Yönetmelik : 402
- Kosova Sanayi Mektebi : 313
- (Kör) Ali İhsan (İloğlu) Bey ve Temsili - Mesleki Programı : 448
- Kurtuluş Savaşı Yazını Zaman Dizini : 407
- Kurtuluş Savaşında Kıbrıs Türk Basını : 411
- Kurtuluş Savaşında Teksir Makinası İle Basılan Bir Gazete : 443
- Kurtuluş Savaşının Ünlü Gazeteleri : 266
- Kuzey Kafkasya İstiklali ve Türkiye Matbuatı 1918 : 352
- Küçük Mecmua : 345
- Kültür Tarihimizde Matbaanın Yeri : 367
- Le Moniteur Ottoman - Fransızca Takvimi Vekayi : 337
- Mahmut Necmettin Deliorman 1897 - 1973 : 301
- Manisa'da Basın Hayatı : 368
- Matbaacılığın İlk Ürünleri : İnkunabeler : 423
- Mecmualarımız : 320
- Mecmuayı Fünunu Baytariye ve Osmanlı Cemiyeti İlmiyye-i Baytariyesi : 306

Mehmet Salahi Bey ve Mecmuası Hakkında Bazı Notlar :	258
Mehmet Salahi Bey ve Mecmuasından Bazı Kısımlar :	259
Mekteb-i Sultani ve Ali Suavi :	257
Meslek Dergimizin Otuz Altıncı Yıldönümü de Olabilirdi :	348
Meslek Yayınları Üzerine Belgesel Açıklama :	265
Milli Mücadele, Matbuat Sevgisi ve Albayrak :	292
Mizancı Murat Bey :	446
Molla Nasrettin Elli Yıl Evvel İntişar Etmmişti :	384
Muhbir Gazetesi :	426
Müfide Ferit Tek 1892 - 1971 :	326
Namık Kemal ve İbret Gazetesi :	415
Nezaret Mecmuaları :	379
On Yıl Kötürüm Halde Çalışmış Olan Kazanlı Bir Muhar- rır Fatih Emirhan 1885 - 1926 :	276
15. Yüzyılda İstanbul'da Matbaanın İlk Kuruluşu Üzerine Dokümanlar :	285
XIX. Asırda Avrupa'da Türkçe Matbuat ve 'Osmanlı', 'Yıl- dız' Gazeteleri :	331
XIX. Asırda Türkiye Dışındaki Matbuatımız : İkinci Hürri- yet :	332
Osmanlı Döneminde İlk Sosyalist Yayınlar :	290
Parlak Bir Gazetecilikten Vatan Hainliğine Kadar Düşe- rek Linç Edilen Bir Münevverin Hayat Hikayesi : Ali Kemal :	378
PTT Dergileri Tarihçesi :	445
Radio Mecmuasından Öğrendiklerimiz :	349
Resmi Gazetenin Yayınları Üzerine :	308

Rusya Türkleri Arasında Matbuatın Tarihçesi ve Bugünkü Durumu : 275

Sakarya Basını : 460

Sansürün Dünü ve Bugünü : 482

Saraybosna'da İlk Çıkan Gazete: Gülşen-i Saray : 295

80 Yıl Önce Yayınlanan Bir Sanat ve Edebiyat Dergisi : 399

Selanik'te Bir Edebiyat Çekişmesi : 483

Selim Nüzhet Gerçek 1891 - 1945 : 467

Sosyal Çevre Etkilerinden Dergiler: Türkiye'de Siyasi Eğitim Yönünden Çocuk ve Gençlik Dergileri : 403

Sosyolojik Araştırmalara Kaynak Olması Bakımından 1918-1923 Yılları Arası İstanbul Basını Bibliyografyası : 269

Sultan Abdülhamit II Döneminde Dış Yayın Yasaklamaları : 255

Şark Buhranı ve Sabah Gazetesi 1876 : 280

Şinasi : 377

Şinasi Avrupa'ya 18 - 20 Yaşlarında Gitmedi : 417

Şubban-ı Vatan'ın Üsküp'teki Faaliyetleri 1908 - 1912 : 314

Tarihimizde Kitap ve Gazete Sansürü : 465

Takvim-i Vekayi : 340

Tercüman : 397

Tuna Vilayeti Matbaası ve Neşriyatı 1864 - 1877 : 315

Türk Basın Tarihi : 299

Türk Basın Tarihinden Bir Sahife: İkdamcı Ahmet Cevdet Oran 1862 - 1935 : 471

Türk Basın Tarihinin Başlangıç Devrine Bir Bakış : 476

Türk Basını: İmparatorluk Döneminde İlk Bilim ve Teknik Konulu Süreli Yayınlar : 392

- Türk Basını Nasıl Doğdu ve Gelişti : 324
- Türk Basının İlk Bilim ve Teknik Dergisi Mecmua-i Fünun : 391
- Türk Basınında Sinema Yazıları ve Dergiler : 387
- Türk Gazeteciliğinde Mülkiye'nin Yeri : 270
- Türk Gazeteciliğinin Doğuşu : 322
- Türk Gazeteciliğinin 100 Yılı ve İlk Gazetelerimiz : 294
- Türk Gazetecilik Tarihi ve Gaspıralı İsmail Bey : 333
- Türk Kültür ve Medeniyetinin Bir Buluşu Olan Matbaacılığın Tarihçesi : 283
- Türk Öykü Kitapları Zaman Dizini : 408
- Türkçe Basma Kitapların Beşik (İnkunabel) Devri : 263
- Türkçe Tiyatro Dergileri : 309
- Türkçe Yayınlanan İlk Gazete : Takvim-i Vekayi : 396
- Türkiye'de Basın Hukukunun Tarihçesi : 421
- Türkiye'de Basın ve Yayın Mevduatının Doğuşu ve Gelişimi : 323
- Türkiye'de Çeşitli Gazete ve Dergilerde Bölge Basını Hakkında Yapılmış Olan Yayınlar : 463
- Türkiye'de Çıkan Gazete ve Dergiler : 457
- Türkiye'de Defter ve Dergi Biçiminde Fasıl Yayınları 1875 - 1976 : 394
- Türkiye'de Gazeteler : 318
- Türkiye'de İlk Baskı İşleri ve Matbaacılığı : 455
- Türkiye'de İlk Defa Yabancı Kaynaklı Zararlı Yayınlar Hakkında Tedbirler : 429
- Türkiye'de İlk Gazetecilik : 393
- Türkiye'de İlk Matbaacılık : 390
- Türkiye'de İlk Türkçe Tıbbi Mecmua : 473
- Türkiye'de Kooperatif Basın : 355
- Türkiye'de Matbaa : 346
- Türkiye'de Matbaa Tesisi ve Mushaf Basımı : 372
- Türkiye'de Mecmualar : 319

- Türkiye'de Pul Dergileri : 474
- Türkiye'de Sansür : 477
- Türkiye'de Sansürün Kaldırıldığı Gün : 478
- Türkiye'de Taş Basmacılığı : 485
- Türkiye'de Veterinerlik ve Tarım Alanında İlk Süreli Yayın 'Vasita-i Servet' Üzerine Bir İnceleme : 307
- Türkiye'de Yayınlanan Köye ve Ziraate Dair Gazete ve Dergiler : 305
- Türkiye'nin En Eski Kasaba Gazetelerinden Merzifon : 404
- Türkiye'ye Matbaanın Geç Girişinin Sebepleri Üzerine : 282
- Ulus 41 Yaşında : 466
- Üsküp'te Çıkan Birlik Gazetesi : 484
- Vasıf Çınar : 431
- Vassan Girey Cabağı 1882 - 1961 : 475
- Vassan - Girey Cabağı'nın Ölümü : 350
- Vilayet ve Nezaret Salnameleri : 341
- Yayın Hayatımızdaki Gelişmeler : 256
- Yazar ve Editör Olarak Server İskit : 479
- Yazar Yusuf Mazhar ve Eseri Babalık Gazetesi : 480
- Yeni Harfler Birliği ve Yeni Harfler Dergisi Üzerine Notlar : 395
- Yugoslav Topraklarında Türkçe Basın : 316
- Yugoslavya'da Türk Basını : 317
- 100 Lira Sermaye İle Çıkan Gazete : İstiklal : 303
- Yüz Yirmi Bir Ay Evvel : 382
- Ziya Gökalp'in Diyarbakır Gazetelerindeki İlk Yazıları : 462
- Zonguldak'ta Gazetecilik : 287

V — YAZAR DİZİNİ

- Abadan, Nermin : 250, 251
Abdurrahman Şeref : 1
Abdülhamit (Sultan) : 2
Acaroğlu, Türker : 253, 254, 255, 256
Ağaoğlu, Samet : 3
Ahmet Rasim : 4
Ahmet Şerif : 5
Aksoy, Mehmet : 259
Akşin, Sina : 6, 7
Aktepe, M. Münir : 258, 259
Aküzüm, Feyzi : 260
Akyüz, Kenan : 8
Alacalıoğlu, Orhan : 261
Alaçam, Sabih : 9
Alangu, Tahir : 10
Alemdar, Korkmaz : 11, 262
Alpay, Meral : 263
Alpman, Hafi Kadri : 264
Altay, H. Şefik : 12
Anday, K. Raşit : 16
Anıl, Yalçın : 265
Arar, İsmail : 17, 266
Aras, Refet Avni : 267
Arı, Oğuz : 18

Arpınar, Seval : 268
Arslantürk, Zeki : 269
Asna, M. Alaettin : 270
Aşan, M. : 271
Aşkun, Vehbi Cem : 272
Atay, Falih Rifkı : 19, 20
Atilla, Osman : 273

Balkanlı, Remzi : 21
Banoğlu, Ahmet Niyazi : 22, 23, 274
Barlas, Uğuröl : 24
Basiretçi Ali : 28
Battal - Taymas, Abdullah : 275, 276
Baydar, Mustafa : 277, 278, 279
Baykal, Bekir Sıtkı : 280
Baykara, Hüseyin : 281
Baylav, Naşit : 29
Baysal, Jale : 30
Benice, Etem İzzet : 31
Berker, Şinasi Nahit : 32
Berkes, Niyazi : 33
Beysanoğlu, Şevket : 34, 35
Binark, İsmet : 282, 283, 284
Birsell, Salah : 39, 40
Birsell, Edibe : 285
Bolay, Süleyman Hayri : 41
Bostancı, Muammer Yaşar : 42
Bulak, Haydar : 43

Caferoğlu, Ahmet : 44
Can, Fahri : 286

- Cenap Şahabettin : 289
Cerrahoğlu, A. : 45, 290, 291
Coşar, Ömer Sami : 46, 292
Cumbur, Müjgan : 47

Çağatay, Saadet : 293
Çapanoğlu, Münir Süleyman : 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55
Çavdar, Tevfik : 56
Çavlı, Emin Ali : 294

Dağlı, M. : 295
Dağhoğlu, H. Turhan : 57
Danışment, İsmail Hami : 58
Darendelioglu, İlhan : 59, 60
Deligönül, Mehmet : 296, 297
Deliorman, Altan : 61, 298, 299, 300, 301
Deliorman, Necmettin : 62, 302, 303, 304
Demircioğlu, Aziz : 63
Demirkan, Selahattin : 305
Demiroğlu, F. : 64
Dinçer, Ferruh : 306, 307
Dizdaroglu, Hikmet : 65, 66
Duran, Lütfi : 308
Duranoglu, Neriman : 67
Duru, Kazım Nami : 68
Duru, Orhan : 69

Ebuzziya Tevfik : 70
Edipoğlu, Baki Süha : 71
Ediz, Hasan Ali : 309, 310
Eğilmez, Mümtaz Şükrü : 72

- Emil, Birol : 73
Emre, Ahmet Cevat : 74
Eren, İsmail : 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317
Erer, Tekin : 75
Erişçi, Lütfi : 318, 319, 320
Erozan, Celal Sahir : 321
Ersoy, Osman : 76, 77
Ertop, Konur : 78
Ertuğ, Hasan Refik : 79, 80, 322, 323, 324
Erus, Faruk : 325
Esin, Emel : 326
Esmer, Ahmet Şükrü : 328
Eti, Osman : 81

Fındıkoğlu, Ziyaettin, Fahri : 82, 83, 84, 329, 330, 331, 332, 333
Fuat, Mehmet : 85

Gazimihal, Mahmut Ragıp : 335
Gerçek, Selim Nüzhet : 87, 88, 89, 90, 336, 337, 338, 339, 340,
341, 342
Gezgin, Süha : 237
Giz, Adnan : 343
Gökberk, Macit Ali : 344
Gökman, Muzaffer : 91
Göksel, Ali Nüzhet : 345
Gökşen, Enver Naci : 346, 347
Görün, Nurten : 348, 349
Güran, Ali Ergin : 92, 93
Güresin, Ecvet : 94
Güsar, Vasfi : 350

Habora, Bülent : 95

Halaçoğlu, Yusuf : 351
Hamamioğlu, İhsan : 97
Harris, George : 98
Haupt, George : 99
Heyd, Uriel : 100
Hızal, A. Hazer : 352
Himmetoğlu, Hüsnü : 101
Hünalp, Ayhan : 353

İlgar, İhsan : 102

İlkin, Selim : 448
İmece, Basri : 355
İnan, M. Rauf : 104
İnanç, Remzi : 356, 357, 358
İnugur, M. Nuri : 105
İskit, Server Rifat : 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112,
113, 359, 360, 361, 362

Jeltyakov, A.D. : 114

Kabacalı, Alpay : 115
Kalaç, Ahmet Hilmi : 116
Kalak, Berna : 117
Kalemci, Ali : 364
Kandemir, Feridun : 118, 365
Kara, Mustafa : 119, 366
Karaca, Osman Necmi : 120
Karagöz, Adem Ruhi : 121
Karamanlioğlu, F. Ali : 367
Karaöz, Sadık : 368
Karaosmanoğlu, Yakup Kadri : 122, 123, 124

Kardeş, Fethi : 125
Kayacan, İsa : 126, 127
Kaygusuz, Bezmi Nuzhet : 128
Kaynardag, Arslan : 370, 371
Keskinoglu, Osman : 372
Kırimal, Edige : 373
Kocatürk, Vasfi Mahir : 129
Korkut, Refik : 130, 131, 132, 133
Kozanoğlu, Zeynel : 134
Köyden, Bilal : 135
Kudret, Cevdet : 136, 137
Kuntay, Mithat Cemal : 138, 139
Kuran, Ahmet Bedevi : 140, 141, 142
Kurdakul, Şükran : 143
Kurdoğlu, Faik : 144
Kurtkan, Amiran : 145
Kushner, David : 146
Kutay, Cemal : 147, 148, 149
Kutlu, Şemsettin : 375, 376, 377, 378
Kutluk, Halil : 379
Kür, İsmet : 380

Landau, J.M. : 150
Levend, Agah Sırrı : 151, 152
Lewis, Bernard : 381

Mardin, Şerif : 154
Mardin, Yusuf : 155
Mecdi Sadrettin : 382
Mehmetzade, Mirza Bala : 383, 384
Memişoğlu, Fikret : 385

Menteş, Suphi : 386
Mevlanagil, Erman Şener : 387
Mısıroğlu, Kadir : 157
Mithat, Ali Haydar : 159

Nadi, Yunus : 160
Nadi, Nadir : 161, 162
Nesimi, Abidin : 164
Noyan, S. Bahri : 388

Okay, M. Orhan : 165
Okay, Vahap : 380
Okday, İsmail Hakkı Tevfik : 166, 167, 168, 169, 170
Okyar, Fethi : 171
Okyay, İsmail : 172
Olgun, İbrahim : 409
Oral, Fuat Süreyya : 173, 390, 391, 392, 393
Oransay, Gültekin : 394
Oransay, Bekir Sıtkı : 395
Orhonlu, Cengiz : 396
Ortaç, Yusuf Ziya : 174
Ortalan, Cafer : 397
Ozanoglu, İhsan : 175

Öcal, Orhan : 398
Önder, Ali Rıza : 176, 400
Önder, Mehmet : 177, 178, 399
Öndeş, Osman : 401
Önelçin, H. Adnan : 179, 180, 181
Önerli, Selahattin : 402
Öymen, Münir Raşit : 403
Özdoğan, İsmail : 404

Özerdin, Sami Nabi : 182, 405, 406, 407, 408
Özkırmılı, Atilla : 409
Özoran, Beria Remzi : 410, 411, 412
Özön, Mustafa Nihat : 183, 413, 414, 415, 416, 417

Parmaksızoğlu, Abbas : 184
Petrosyan, Y. Aşatoviç : 185
Pollak, Oscar : 186

Ramsaur, R.R. : 187
Reverdin, Olivier : 186
Revnakoğlu, Celalettin Server : 418, 419, 420

Sağay, Mehmet : 421
Sağlam, Nezih : 188
Sakıp, Ömer : 422
Salgır, Abdülkadir : 423
Sayılğan, Aclan : 189
Sertel, M. Zekeriya : 190
Sertel, Sabiha : 191
Sılacı, Ferhat : 424
Simoneffy, V. Aladon : 192
Sinanoğlu, Necdet : 193
Siyavuşgil, Sabri Esat : 425
Somer, Ziya : 194, 195
Sungu, İhsan : 196, 426, 427
Sümer, Tülin : 428, 429

Şakiroğlu, H. Mahmut : 430
Şapolyo, Enver Behnan : 197, 198, 431
Şardağ, Rüştü : 432
Şehbenderzade Ahmet Hilmi : 199
Şehsuvaroğlu, N. Bedii : 433, 434, 435

Şehsuvaroğlu, Haluk : 436, 437, 438
Şenyapılı, Önder : 439
Şerafettin Hoca : 440, 441
Şeref : 442
Şevki, Hikmet : 443
Şişmanov, Dimitir : 200

Taçalan, Nurdoğan : 201
Tamer, Erdoğan : 202
Taner, Hasan : 203
Tanpınar, Ahmet Hamdi : 204
Tanrıkut, Asaf : 444, 445
Tansel, Fevziye Abdullah : 205, 446
Taşkıran, Nimet : 206, 447
Taygan, Ali İsa : 207
Tekeli, İlhan : 448
Temo, İbrahim : 208
Tevetoğlu, Fethi : 209, 210, 449
Tevyan, Pakarad : 211
Togay, M. Feyzi : 212
Tokgöz, Ahmet İhsan : 213, 450, 451
Topçuoğlu, Ü. Sinan : 214
Topuz, Hıfzı : 215
Toros, Taha : 452
Tökin, Firuzan Hüsrev : 216
Tör, Vedat Nedim : 217, 453
Tugay, Asaf : 218
Tunaya, Tarık Zafer : 219, 220, 221, 222
Tuncay, Mete : 223
Tuncor, Ferit Ragıp : 454, 455
Tunç, Melahat : 456
Tükel, Hilmi : 224

